

DIRVA

Nr. 11

Sausis-January 26, 1962

Cleveland, Ohio

KLAIPĖDOS BAŽNYČIA YRA TIKRA KANKINĖ Rusams visos priemonės, kovai su tikėjimu, geros

Komunistiniai laikraščiai, einantieji Lietuvoje, šaukia: sutanuoti sukčiai ir spekuliantai, juos reikia kietai nubauti!

Apie tą bylą, kuri jau nuėjo per visą pasaulinę spaudą "Tiesa" štai ką rašo:

"Vakar, sausio 15 dieną, Vilniuje, Lietuvos TSR Aukščiausiojo teismo posėdžių salėje, prasidėjo baudžiamoji byla dėl piktnaudžiavimų statant Klaipėdos bažnyčią.

Dar gerokai iki proceso pradžios Aukščiausiojo teismo posėdžių salę perpildė visuomenės atstovai. Procese dalyvauja centrinių laikraščių korespondentai, respublikinės spaudos atstovai.

Bylą nagrinėja Lietuvos TSR Aukščiausiojo teismo Baudžiamųjų bylų teisminė kolegija. Pirmininkauja Aukščiausiojo teismo pirmininko pavaduotojas J. Žvirblis, dalyvauja tarėjai M. Domeikienė ir H. Saržickas, sekretorė - S. Gonestaitė.

Valstybinis kaltintojas -- Lie-

tuvos TSR prokuroras, II klasės valstybinis justicijos patarėjas V. Galinaitis.

Kaltinamuosius gina advokatai M. Birinčikas, J. Izraelis, G. Gavronskis, R. Kaselienė, P. Kudaba ir K. Motieka.

10 val. 20 min. į salę įvedami kaltinamieji: buvęs Klaipėdos bažnyčios klebonas Liudas Povilonis, buvęs Klaipėdos bažnyčios vikaras Bronius Burneikis, buvęs Klaipėdos faneros fabriko direktoriaus pavaduotojas Antanas Paškevičius, buvęs Klaipėdos tiekimo kontoros viršininkas Benediktas Alsys, buvęs Klaipėdos miesto namų valdybos inžinierius Juozas Mikalauskas.

Salėje taip pat yra kaltinamieji: buvusi Klaipėdos miesto namų valdybos Nr. 8 valdytoja Aga Klovaite ir buvęs Klaipėdos miško prekybos sandėlio direktorius Jaroslavas Krivikas."

Kaltinimų centre yra kun. Liudas Pavilonis ir Bronius Burneikis. Esą, jie davę įstaigų viršininkams kyšių ir už tai gavę medžiagų. Jie taip pat spekuliuavę užsienio valiuta. Visi, kurie priėmė kyšius ir kurie padėjo spekuliuoti užsienio valiuta ir

Moteriški dalykai greit išėjo. Sunkiausiai bus parduoti vyriškus kostiumus. Jie labai neina pas mus, nes mūsiškių medžiagų dabar yra pas mus labai gerų... Kiek turėsime iš siuntinių naudoti, parašysiu vėliau".

Kalbant apie tokių laiškų ištraukų pristatymą į teismą, reikia atsiminti ką mes esame prieš porą metų rašę: Lietuvoje okupacinės įstaigos daugumą laiškų fotografuoja ir jų nuotraukas laiko archyvuose. "Atsiradus reikalui" tokios nuotraukos iškeltamos ir jų rašytojai, kaip neištikimi, baudžiami.

Šioji byla, kurią čia minime tai akivaizdžiai patvirtina. Tai gi iš jos, kad ir dabar, dar daug kas gali pasimokyti ir be reikalo į ten laiškų nerašinėti.

O bendrai dėl tos bylos, kurioje, aišku, visi bus nuteisti, reikia pasakyti, kad ji tik parodo sovietinio ūkio didžiulius negalavimus. Visa byla susidarė tik todėl (žinoma, jei visi faktai teisingi), kad statant bažnyčią, kuriai leidimas buvo duotas 1956 metais, o 1957 metais buvo pradėta statyti, nebuvo galima

(Nukelta į 2 psl.)

Komunistiniai teisėjai, kurie dabar Vilniuje teisia Klaipėdos katalikų bažnyčios statytojus. Už teisėjų stalo sėdi: pirm. J. Žvirblis, tarėjai H. Saržickas ir M. Domeikienė, prokuroras V. Galinaitis. Stato gale sėdi sekretorė S. Gonestaitė.

susodinti į kaltinamųjų suolą. Būdinga, kad apkaltinimui cituojami kun. L. Pavilonio rašyti laiškai į JAV. Štai pora tokių ištraukų:

"Pas mus labai naudinga grynai mamona dideliais vienetais, nesusmulkinta. Tada ji, evangelijos palyginimu kalbant, atneša ne dešimteriopą, bet net penkiasdešimteriopą vaisių".

Kitame laiške Povilonis pažymėjo:

"Du siuntiniai gauti. Kapeliu-šiuje už lankelio irgi uždėtas Nr. 50... Taigi, žaliukų (t. y. dolerių -- Red.) 250". Kaip iš tikrųjų buvo?

Dalį siuntinių jau realizavo.

TRUMPAI IŠ VISUR

• Valstybės sekretorius D. Rus'k Uragvajuje vykstančioje Amerikos Valstybių Sąjungos konferencijoje siekia, kad prieš komunistinės Kubos režimą būtų imamasi bendrų diplomatinė ir ekonominių sankcijų ir Kuba išmesta iš sąjungos.

Kaip ir buvo laukiama, Kubai advokatauja Brazilijos užs. reikalų ministeris

Lietuvos Nepriklausomybės akto signataras prelatas KAZIMIERAS S. ŠAULYS, dabar gyvenęs Šveicarijoje, sausio 16 d. sulaukė 90 metų amžiaus.

NEPRIKLAUSOMYBĖS AKTO SIGNATARUI PRELATUI KAZIMIERUI ŠAULIUI 90 METŲ AMŽIAUS

Lietuvos Diplomatinijos šefas Stasys Lozoraitis yra pasiuntęs laišką Kauno Ar-

kivyskupijos Generaliniam Vikarui Monsinjurui Kazimieriui Šauliui, jo devyniasdešimt metų sukakties proga:

Aukštai Gerbiamas ir Brangus Prelate,

Retai kuris žmogus gali minėti savo ilgo gyvenimo sukaktį taip įsitikinęs, kad pavyzdinčiai atliko visas savo pareigas, kaip Tamsta galėsi tai padaryti sausio 16 dieną, sulaukęs devynių dešimtų metų amžiaus.

Lietuvių tauta ir Lietuvos Bažnyčiai yra liudininkės, kad Tamsta joms paskyrei savo gyvenimą, joms visą gyvenimą ištikimai tarnavai, kilniai vykdydamas evangelines dorybes ir pilietines pareigas.

Gilus tikėjimas, karšta Lietuvos meilė, gryna doktrina, aukštas teisingumo pajautimas, jautri širdis --

vedė Tamstą visados tiesiu keliu lietuvių, kunigo, mokytojo ir valstybės veikėjo darbe.

Būdamas vienu moderninės Lietuvos valstybės kūrėju kaip Nepriklausomybės Atstatymo Akto Signataras, Tamsta ir vėliau didžiai jai nusipelnė, nes stiprinai ją savo veikla ir pavyzdžiu.

Sekdama tokių retų žmonių kaip Tamsta pavyzdžiu, mūsų tauta pergyvens sovietų okupaciją ir atstatys savo laisvą valstybę ir Lietuvos Bažnyčios laisvę.

Lietuva, prieš okupuota, negali išreikšti Tamstai savo dėkingumą bei pagarbą. Todėl jos vardu ir Diplomatinės Tarnybos vardu, labai širdingai sveikinu Tamstą, linkiu Tamstai ilgiausių metų, prašydamas kartu priimti mano giliausios pagarbos ir visiško prisirišimo žodžius,

Antano Smetonos monografija pasirodys dar šiais metais

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos valdybos posėdyje, kuris įvyko sausio 21 d. A. ir D. Senikų bute, Great Neck, N. Y., dalyvaujant Vilties Draugijos vicepirmininkui Vincui Rasteniui, ALT S-gos pirm. Vytautas Abraitis pranešė apie savo vizitą ir pasikalbėjimą su Laisvosios Europos Komiteto pirmininku John Richardson, kuris pareiškė, kad Pabaltijo reikalai jam taip gerai žinomi ir aiškūs, jog įtikinėti nebėsa reikalo.

Be to V. Abraitis pranešė apie daromus žygius, kad iš Europos atvykstančio V. Banačio kelionės po JAV geriau pasisektų visais požiūriais. Taip pat jis aptarė Bostono ir Los Angeles Sąjungos skyrių veiklą.

Atvykus Antano Smetonos monografijos autoriui Aleksandrui Merkeliui buvo išsamiai svarstyti tolimesni monografijos leidimo darbai.

Antanas Senikas aptarė

dabartinę monografijos rankraščių būklę ir kiek tuose darbuose pažengta. Kartu su autorium buvo aptarti baigiamieji knygos paruošiamieji darbai: spausdinimo šriftas, formatas, puslapių skaičius, kurių nusistatyta laikytis apie 750 psl.

Monografijos autorius A. Merkeli sutiko spausdinti paruoštą knygos 1-ąją dalį įteikti Vilties Draugijos vicepirmininkui V. Rasteniui ne vėliau kaip šių metų kovo 1 d., o ligi liepos 1 dienos bus viskas įteikta spausdinti. Antano Smetonos monografija numatoma baigti spausdinti apie šių metų lapkričio mėnesį ir 20 metų nuo jo mirties išvakarėse bus pradėta platinti.

Autorius pasidžiaugė, kad daugelis žmonių, į kuriuos jis kreipė knygai duomenų rinkimo tikslą, labai mielai padėjo, kaip min. B. K. Balutis, konsulas A. Simutis ir kiti.

ŠIANDIEN IR RYTOJ

☆☆☆

SUNKI NAŠTA

Prezidentas Kennedy 1962-63 patiekė biudžetą, kuris būsiąs rekordinis, nes Amerika dar tokio neturėjo, sieks 92,5 bilijonus dolerių, iš kurių 52,690,000,000 dolerių, arba daugiau pusės biudžeto, numatyta gynybos reikalams.

Bet šis biudžetas kartu yra ir optimistinis, nes prezidentas numato pusės bilijono perteklių!

Ar tikrai šis biudžetas yra gynybinis?

Taip, didžiūmoji pinigai yra skiriami spaudimo jėgoms išlaikyti.

Jei nebūtų komunistinio bloko, arba jei jis nesudarytų nuolatinio pavojaus Vakarams, beveik pusė biudžeto galėtų eiti kitiems reikalams, socialinėms problemoms gerinti.

Dabar didelė dalis pinigų skiriama toms jėgoms, kurių svarbiausias tikslas yra išsaugoti Ameriką nuo karo jos pačios teritorijoje.

"Aks už akį, dantis už dantį" -- bus atominiame kare. Ir reikia pripažinti, kad tos jėgos tarnauja lygsvarai išlaikyti. O 1962 metais tos jėgos lygsvaros gali labiausiai reikėti.

Bet dar yra ir kitos varžybos, kuriose dalyvauja amerikiečiai su sovietais, tai tarptautinis prestižas.

Kad "Sąjunga dėl progreso", skirta išvystymui socialinio ir ekonominio gyvenimo Amerikos respublikose, duotų rezultatus, Kennedy biudžete, vietoj 85 numatyta 225 milijonai, ir dar palikta rezerve 600 milijonų.

"Sąjungos dėl progreso" pasisekimas priklausys ir nuo politinių įvykių. Ar amerikiečių pinigai patarnaus politikos pastovumui tuose kraštuose, kuriems jie duoti, matysime tik po Punta del Esta konferencijos.

Kennedy ant savo, arba teisingiau ant amerikiečių pečių, užsikrovė didelę naštą. Ir ta našta tokia sunki, kad nežiūrint jo optimizmo, vargu ar dar atsiras biudžete pusės bilijono dolerių likutis...

"Sąjunga dėl progreso" Castrui varvina seilę...

JEI HITLERIS BŪTŲ LAIMĖJĘS KARĄ...

Armija dėkoja Hitleriui

Ar tikrai buvo ruošiamas sąmokslas prieš Hitlerį? Tam nebuvo nė mažiausio įrodymo. Roehmas niekad neslėpė savo ambicijos, kad S. A. pasidarytų naujosios armijos užuomazga ir jis būtų jos vadu. Aišku, jis palaikė ryšį su Schleicheriu ir tuo reikalu diskutavo, kai šis dar buvo kancleriu. Gal būtų, kaip sakė Hitleris, tose diskusijose dalyvavo ir Gregoris Strasseris. Bet tai dar nesudaro išdavystės. Hitleris pats palaikė ryšį su Strasseriu ir dar birželio mėnesio pradžioje jam siūlė ekonomijos ministerio vietą.

Pirmame komunikate, kurį paskelbė Hitlerio spaudos šefas Otto Dietrichas, ir net Hitlerio kalboje Reichstage, daugiau buvo akcentuojama Roehmo ir jo likviduotų draugų nemoralinis gyvenimas. Aprašyme kad Heines lovoje buvo užtiktas su jaunu vaikinui, duoda vaizdą, kuris peržengia visas ribas viešame komunikate.

Birželio 30 Hitleris kalbėdamas smogių mitinge pabrėžė, kad jų vadų moralė buvo kritusi ir dėlto jie turėję būti nušalinti.

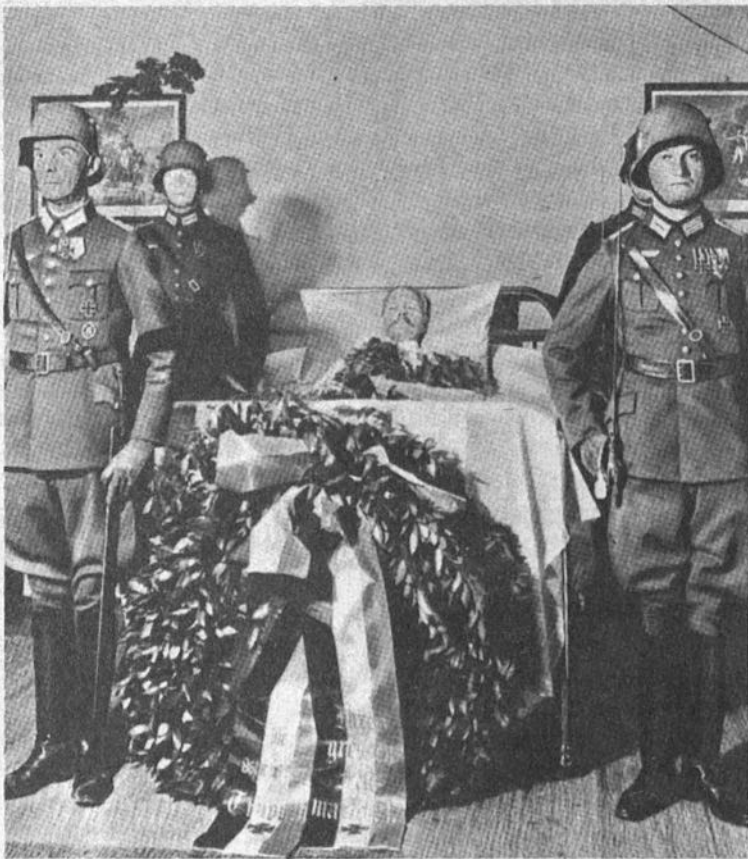
Bet Hitleris visad žinojo, kad didelis skaičius jo pasekėjų buvo seksualiniai iškrypėliai ir kriminaliniai nusikaltėliai. Buvo žinoma, kad Heines turėjo įprotį siuntinėti S. A. po Vokietiją, kad jam surastų meilužius. Visa tai Hitleris ne tik toleravo, bet ir gynė, ne kartą sakdamas tiems, kurie bandydavo priekaištauti, kad partijai nesvarbu tų žmonių moralė, o svarbu, kad jie yra fanatiški kovotojai. Dabar 1934 m. birželio 30 staiga jis pasipiktino savo leitenantais.

Dauguma sulaikytųjų buvo nužudyti liepos 1, sekmadienį, kai Hitleris iš Muencheno išvyko į Berlyną, kur suruošė "garden party".

Pirmadienį prezidentas Hindenburgas Hitleriui padėjo už greitą akciją ir budrumą, asmeniškai įsikišant, nes tai leido

užgniaužti išdavystę ir išgelbėti vokiečių tautą nuo didelio pavojaus... Jis taip pat pasveikino Goeringą, kad šitame valyme veikė energingai ir ryžtingai. Antradienį gen. von Blombergas kancleriui išreiškė vyriaus-

jie nebeturėjo galimybės pasiūlyti načių žudynėms, ne tik viduje, bet ir užsienyje. Nes armija palaikė Hitlerį, kai jis pretendavo tapęs įstatymu, arba kaip Reichstage liepos 13 pasakė: "Jei man daro priekaištus, kad

Maršalo von Hindenburgo mirtis palengvino Hitleriui į rankas suimti visą Vokietijos valdžią. Nuotraukoje senasis prezidentas mirties patale.

bės vardu padėką. Tai reiškė legalizavimą žmogžudysčių ir pabrėžė, kad tai buvo reikalinga padaryti ginant valstybę. Blombergas taip pat paskelbė armijos įsakymą, kuriame armijos vadovybė išreiškė pasitenkinimą ir padėjo užmegsti draugiškus ryšius su nauja S. A.

Karininkija ne tik aprobavotą žudynes, bet dar atvirai sveikino. Tai buvo pirmasis žingsnis pasidavimo Hitleriui ir vėliau

aš nesikreipiau į reguliarius teismus, į tai aš galiu atsakyti štai ką: tuo momentu aš buvau atsakomingas dėl vokiečių tautos likimo ir aš pasidariau vyriausiuoju vokiečių tautos teisėju". Ir Hitleris pridėjo: "Kiekvienas turi žinoti visada, jei pakels ranką smogti valstybei, jo laukia mirtis."

Tai buvo įspėjimas generolams, kai po dešimties metų, labiausiai nusivilusieji, turėjo

drąsos pakelti ranką, kad nudėtų tą "aukščiausiąjį teisėją".

Karininkija galvojo, kad birželio 30 valymas jį bus išlaisvinęs nuo nacių pavojaus ir jį galės laikyti savo tradiciją. Bet vietoj S. A. atėjo SS su Himmleriu priešaky, atsakomingu tik prieš Hitlerį. Šita jėga, geriau disciplinuota ir lojali, greitai pasidarė daug galingesnė už S. A. Ir jiems pavyko ten, kur rudmarškiniai nepasisekė.

Bet tuo momentu vokiečių generolai nenujautė kas jų laukia ir rodė pasitenkinimą. Išmušė valanda, kada armija turėjo vykdyti susitarimus Deutschland kreiseryje.

Visą vasarą Hindenburgo sveikatos būklė negerėjo ir rugpiučio 2 d. 9 val. ryto mirė, sulaukęs 87 metų amžiaus. Trim valandom praslinkus, buvo paskelbta, kad remiantis įstatymu, kurį vyriausybė prieš tai priėmė, kanclerio ir prezidento pareigos sujungiamos ir Adolfas Hitleris paima valstybės vado ir armijos vyriausiojo vado pareigas. Prezidento titulas buvo panaikintas. Hitleris nuo to momento vadinosi Fuereriu ir Reicho kancleriu.

Dabar jo diktatūra pasidarė absoliutinė. Kad niekas jos neišvengtų, Hitleris pareikalavo, kad visi karininkai ir kareiviai duotų priesaiką ne Vokietijai, ne konstitucijai, kurią jis sulaužė nepravėsdamas prezidento rinkimų, bet jam asmeniškai. Tai priesaika akcentavo:

"Aš šventai prisiekiu Dievo akivaizdoje klausyti besąlyginiai Adolfo Hitlerio, Reicho ir vokiečių tautos Fuererio, armijos vyriausiojo vado ir būti pasiruošusi narsiu kariu rizikuoti kiekvienu momentu savo gyvybę, kad išlaikius garbingai šią priesaiką."

Nuo 1934 m. rugpiučio, generolai, kurie anksčiau lengvai galėjo nuversti nacių režimą, jei būtų panorėję, dabar susirišo su Adolfu Hitleriu, pripažindami jį aukščiausiuoju viršininku Vokietijoje ir besąlyginiai pasiduodami jo įsakymams, nežiūrint kokie jie būtų negarbingi jiems ir jų tėvynei.

Tai buvo priesaika, kuri neleido jiems pasitraukti, net kai sąžinė kėlė maištą prieš Hitlerio įsakymus, kuriems jie nepritarė, nors žinojo, kad veda į katastrofą.

Bet tai buvo priesaika, kuri daugeliui karininkų leido po karo nusiplauti rankas nuo nusikaltimų, teisme aiškinant, kad jie buvo padaryti pildant Hitlerio įsakymus.

Kada Hindenburgas mirė, propagandos ministeris Goebbelsas oficialiai paskelbė, kad buvo rastas maršalo testamentas, kai tikrumoje buvo visų galvojama, jog jis nepaliko. Bet rugpiučio 15 d., keturiom dienom prieš plebiscitą, kuriuo buvo prašoma vokiečių pasisakyti, ar pritaria Hitlerio įpėdinytei į prezidento vietą, Hindenburgo politinis testamentas, kurį von Papenas pats asmeniškai įteikė Hitleriui, buvo geras koziris.

Pagrimo žodžiai, parašyti testamente, buvo Goebbelso stiliaus, sudarė geriausį propagandos įrankį. Prie to dar prisidėjo Hindenburgo sūnus, kuris balsavimo išvakarėse per radiją pasakė:

"Mano tėvas Adolfo Hitlerio asmenyje matė įpėdinį vokiečių tautos vadus ir aš, papildydamas tėvo valią, perduodu jo žodžius, kad visi vokiečiai patikėtų mano tėvo pareigas Fuereriui ir Reicho kancleriui."

Atsilygindamas, Hitleris pulk. Oskarą Hindenburgą pakėlė į generolus.

Pasak grafo Schulenburg, buvusio Hindenburgo adjutanto, liudijimą Papeno teisme po karo, prezidentas pasirašė du dokumentus: testamentą ir paskutiniuosius savo norus. Pirmasis buvo skirtas vokiečių tautai, antrasis Reicho kancleriui. Rugpiučio 15 d. Papenas asmeniškai pristatė abu dokumentus Hitleriui į Berchtesgadeną.

Savo atsiminimuose Papenas rašė:

"Abu dokumentus Hitleris atidžiai perskaitė ir jų turinį su mumis diskutavo. Kiekvienu atveju, dokumente, kuriame Hindenburgas dėstė savo norus, buvo priešingi Hitlerio norams. Jis pasinaudojo tuo, kad ant voko buvo užrašyta "Reicho kancleriui Adolfui Hitleriui", tos rekomendacijos mirusio prezidento esančios skirtos jam asmeniškai ir jis pats nutarsiąs, kada juos

Šioje nuotraukoje matyti teisiamieji. Pirmas iš kairės kun. L. Pavilonis, toliau ūkininkų organizacijų atstovai. Dešinėje matyti kun. B. Burneikis.

KLAIPĖDOS BAŽNYČIA...

(Atkelta iš 1 psl.)

gauti statybinių medžiagų. Jas reikėjo įvairiais kitais keliais rūpinti, kaip dabar Lietuvoje daro bent 80% visų privačios statybos vykdytojų.

Kodėl tokių bylų nėra ir negali būti laisvuose kraštuose? Todėl, kad statybinių medžiagų kiek nori. Net pyktis atsiranda, kad iš tos bendrovės medžiagą imi, o iš anos atsisakai imti. Ir jei jau būtų kokia kalba apie kyšius, tai tik iš medžiagos pristatytojų, kad tik iš jų, o ne iš kitur medžiagą imtum.

Neperseniausiam iš Lietuvos pabėgęs inž. Miklovas "Draugo" redakcijos atstovui apie tą klaidę bažnyčią štai ką papasakojo:

"Vieta bažnyčiai buvo parinkta lyg užmiesto pelkynėse. Ten į pelkyną vežė iš miesto gabenamas šiukšles.

Vieta greit buvo išlyginta ir pradėta statyti. Okupantai tada

skelbti. Veltui aš prašiau jo skelbti abu dokumentus. Spaudos šefui buvo perduotas tik Hindenburgo politinis testamentas, kuriame buvo pagirimai Hitleriui."

Antrasis dokumentas, kuriame Hindenburgas rekomendavo atstatyti monarchiją, dingio. Ir jo nebuvo rasta tarp tūkstančių slaptytų dokumentų, kuriuos sąjungininkai po karo rado. Manoma, kad Hitleris jį bus sunaikinęs.

Įstatymas, kuriuo Hitleriui buvo suteikta prezidentinė valdžia, buvo nelegalus. Bet kokią svarbą turėjo dabar įstatymas. Jis nebuvo svarbus Papenui, kuris nusilenkęs Hitleriui, išvyko į Vieną pasiuntiniu, sušvelninti padėtį, kurią sukėlė Dollfuso nužudymas. Nesvarbu buvo ir generolams, kurie energingai ėmėsi kurti galingą armiją. Nesvarbu buvo ir pramonininkams, kurie su entuziazmu ėmėsi ginklavimosi. Konservatoriai, kaip baronas von Neurath, užsienių reikalų ministerijoje, ar Dr. Schacht valstybės banke, neatsistatydino iš pareigų. Niekas nepasitraukė. Priešingai, Dr. Schacht dar gavo naujas pareigas -- ekonomijos ministerio.

O vokiečių tauta? Rugpiučio 19 d. 38 milijonai balsuotojų pritarė Hitlerio valdžios užgrobiui. Tik puspenktu milijonu vokiečių turėjo drąsos pasakyti ne.

Kada rugsėjo 4 d. Nuremberge nacių partija susirinko kongresui, Hitleris, lyg imperatorius, atvyko į Luitpold halę, išdekoruotą svastikomis, orkestrui grojant Badenweiler maršą ir 30,000 rankų naciškai sveikinant. Jis atsėdėjo sukryžiuotais rankas milžiniškos estrados centre, tuo tarpu Bavarijos gauleiteris Adolfas Wagner perskaitė Fuererio deklaraciją:

"Vokiečių gyvenimo forma galutinai nustatyta tūkstančių metų ateičiai. Devynioliktojo šimtmečio nervų amžius užbaigtas. Nebebus kitos revoliucijos Vokietijoje per tūkstantį metų!"

Visa Vokietija ir visi vokiečiai dabar buvo Hitlerio kruvinose rankose.

"Tai žavū!" sušuko Hitleris užsienio korespondentų akivaizdoje, kurie buvo nuvarginti savaitės parodų, kalbų ir pagoniško iškilnių.

Koks bebūtų jo nusikaltimas prieš žmoniją, Hitleris išlaisvino nuostabią dinamišką jėgą, kuri seniai buvo uždaryta vokiečių širdyse.

Kitame numeryje: KASDIENINIS GYVENIMAS DIKTATŪRI-NAME REŽIME.

pradėjo trukdymus. Buvo pastatyti slapukai, kurie sekė kas ir kiek kokių medžiagų atveža. Kai bažnyčios statyba buvo įpusėjusi, buvo išvesta Kaunas - Klaipėda autostrada, išlyginant miestą daromą vingį. Kaip tik pravesta pro pat bažnyčią.

Tai gi -- bažnyčia atsirado prie pagrindinio kelio. Be to -- aplink ją apsisistatė daug privačių namų. Žmonėm patiko, kad čia pat bažnyčia. Tas rajonas pasidarė aktualus. Su bažnyčia augo ir miestukas. Tą visą pastebėjo okupantų kontroliuojamos įstaigos ir pradėjo kaltinti, kodėl bažnyčia prie tokio pagrindinio kelio, kodėl tokiam geram miesto rajone.

Kun. Povilonis, rūpinęsis statyba, buvo areštuotas. Spaudoje sukeltas puolimas prieš bažnyčios statytojus. Fabrikuose darbininkams pradėjo liepti rašyti tokius protesto raštus pasamdyto turinio, lyg tas pasipiktinimas būtų pačių žmonių, o ne okupantų valdžios inspiruotas.

Kunigą uždarius kalėjimą, bažnyčios komiteto nariai buvo priversti ištotti, suterorizuoti, kad bažnyčia būtų palikta be katalikų globos ir priežiūros.

Kai buvo numatyta vieną sekmadienį pravesti bažnyčios pašventinimą, žmonės ruošėsi iš visos Lietuvos ten vykti, bet pašventinimas negalėjo įvykti: vis turėjo būti atidedamas. Pradėjo daryti įvairias klūstis bažnyčiai -- tai bokštas peraukštas, tai vėl kas nors. Bažnyčia pilnai užbaigta, bet priėmimo komisija vis kabinosi prie kiekvieno dalyko. Mėnesiais ir savaitėmis tęsė tos bažnyčios išbandymus. Buvo sakoma, kad net turėjo savorius sukelti ant lubų -- patikrinti, ar jos išlaikys... Taip ir buvo sukludytos katalikų pastangos, kurios jau buvo taip arti pabaigos.

Toji Klaipėdos bažnyčia tikra kankinė. Kada ji buvo pradėta statyti, komunistiniai laikraščiai rašė kad Lietuvoj apgriautoms bažnyčioms ir net naujoms pati valstybė duoda paramą. Tai pat buvo įtikinėjama, kad religijos laisvė nevaržoma ir Klaipėdoj bus pastatyta tokia katalikų bažnyčia, kokios niekad ten nėra buvę.

Dabar, iš tos bylos sužinoję, kaip ji buvo statoma ir iš kur tai statybai buvo gaunama didžioji parama. Nuteisti tos bažnyčios kunigai ir kiti statybos talkininkai bus geriausias įrodymas, kaip ten remiamos bažnyčios ir kaip yra su religijos laisve.

GERIAUSIA DOVANA
YRA R. SPALIO --
"ALMA MATER"

VISAIS
APDRAUDOS
REIKALAIS,

kaip automašinų, gyvybės, nelaimingų atsitikimų ir gaisro, kraiptis į atstovę
PAULINA
MOZURAITIS-BENNETT
HI 2-4450
642 Meadow Lane Dr.
Cleveland 24

Hitleris išlaisvino nuostabią dinamišką jėgą, kuri seniai buvo uždaryta vokiečių širdyse... Užsienio korespondentai, dalyvavę 1934 m. nacių kongrese Nuremberge, buvo nustebinti milžiniškais paradais.

DIRVA

- THE FIELD -

Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
HENDERSON 1-6344

Prenumerata metams: \$10.00 Laikraštis išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja: Balys Gaidžiūnas ir Vytautas Gedgaudas

Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Lithuanian Newspaper • Issued in Cleveland every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays • Published by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit) • Editor-in-chief: Balys Gaidžiūnas • Subscription per year: \$10.00. Single copy 10 cents • Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

Naujai jėgai organizuojantis

Sakoma, kad šiuo metu pasaulyje vyrauja dvi jėgos — JAV ir Sovietų Sąjungos vadovaujamos. Atseit, tos dvi jėgos atstovauja, kaip jau į laikraštinę kalbą yra įję — vakarų ir rytų politikai. Vakarai siekia visoms tautoms laisvės ir nori pilnos demokratijos, o rytai spaudžia ir diktatūrinio pavergimu nori pasaulyje komunizmą įgyvendinti.

Tiesa, kartais pakalbama ir apie esamą trečiąją jėgą. Ta trečioji jėga esanti neutraliuose kraštuose. Žinome ir bandymus tos vadinamos trečiosios jėgos šalininkus apjungti. Taip pat žinome ir apie rezultatus, kad Tito globoje posėdžiaujantieji trečiosios jėgos šalininkai į Maskvos daromas šunybės žiūrėjo užmerktomis akimis, o į JAV visokio didumo akmenis metė.

Iš tų posėdžių pilnai paaiškėjo, kad neutralios jėgos nėra ir negali būti. Vieni iš jų linę Maskvai pataikauti, o kiti stovi arčiau vakarų politikos. Taigi savistovumo ir neturi. O kur nėra savistovumo, ten negali ir jėgos būti.

Šiuo metu Europoje organizuojasi nauja jėga, kuri verta rimto dėmesio. Tiesa ta jėga taip pat nebus trečioji jėga, nes ji tokio tikslo ir nesiekia. Bet ji vakarų jėgai padės užpildyti tą spragą, kuri dabar Europoje jaučiama ir dėl jos nebuvimo net rimti rūpesčiai kyla.

Europos reikalų žinovai vieningai sutaria, kad jos išsigeibėjimas nuo komunistinio spaudimo ir nugalėjimo, yra Europos valstybių susijungimas. Tokia sujungta Europa, be valstybių uždary rubežių, būtų lygi JAV ar Sovietų Sąjungos jėgai. O kai kas mano, kad ji būtų dar ir galingesnė.

Europa atrodo, tai suprato. Geriausiu įrodymu to noro susijungti, yra Bendroji Rinka. Kad Bendroji Rinka turi ne vien tik ekonominių tikslų, matome iš to, kad SSSR labai priešinasi neutraliųjų valstybių (Skandinavijos valstybės, Austrija, šveicarija) dalyvavimui toje organizacijoje, ir kad daugelis Europos kraštų nori jai priklausyti.

Puikus pavyzdys tai Didžioji Britanija, kuri taip ilgai ir išdidiškai gyveno ir tenkinosi savo "sala", nenorėdama nieko bendro turėti su "kontinentu". Bet Bendrosios Rinkos plėtojimasis, Anglijos eksporto krizė, priverė Didž. Britanijos ekonominius strategus kreiptis į Briuselį, kad ją priimtų savo tarpan — Anglija panoro tapti Europos dalimi.

Vienas iš Bendrosios Rinkos tikslų yra apjungti vakarų Europą ir suteikti jai bendrą politinę kryptį.

Walter Hallstein, vienas "Mažosios Europos" vadų, aiškiai pasakė, kad Bendroji Rinka nėra maitų sąjunga, bet politinis instrumentas. Tai užuomazga, iš kurios išsivystys Jungtinės Europos Valstybės, vadovaujamos Prancūzijos ir Vokietijos.

Kol šaltasis ar nervų karas tesivystė politinėj ar diplomatinėj plotmėje, neutralieji kraštai sugebėjo išsilaikyti nuošaliai nuo dviejų kariškų blokų NATO ir Varšuvos Pakto, bet dabar matome, kad tarpe tų dviejų blokų karas vis labiau tampa ekonominio pobūdžio ir mažieji kraštai nebegali kovoti su galingomis ekonominėmis sąjungomis, nes tai yra pavojinga jų gyvybei.

Absolūtus neutralumas tapo beveik neįmanomas. Tito skelbiamas "neužsiangažavimas" tėra aktyvus neutralumas — noras sutrukdyti bet kokių blokų organizavimą. Tai pastangos pakenkti vakarų jėgai, kurios prisibijo Maskva.

L'AFFAIRE DES AMIS (Draugų reikalas)

ANTANAS RUKAS

Retėja mūsų karta — mirštame vienas po kito namuose ir visame plačiajame pasaulyje, palikdami ženklus ir ženklelius nuveiktų darbų. Palikimo dydis ir svarba nulems eilučių skaičių istorijos analuose — gal bus keli puslapiai, gal kokia pastraipa, o gal ir nieko nebūs.

Mirštame ramiai, kaip pridera, — pataluose, ligoninių palatose, verkiųjų namiečių apsupty. Mirštame ir tragiškai — katastrofose, kaip mirė Antanas Skėma.

Mirusiems gyvieji reiškiam paskutinę pagarbą, padėdami į kapus, paskelbdami spaudos puslapiuose pomirtinių straipsnius, nekrologus. Ko mirusysis populiarsnė, ryškesnė, originalesnė asmenybė, to tų pagarbinių straipsnių daugiau ir įvairesnių.

Antanas Skėma ir gyvenime ir savo raštuose buvo originali, ryški, gal net ekscentriška asmenybė. Jis buvo ir populiarus, ką rodo pomirtinių straipsnių daugybė. Jis paliko ir didelį skaičių savo raštų mėgėjų, nes paskelbtas jo raštams leisti fondas susilaukė atgarsio visuomenėje. Kiek apie Antaną Skėmą bus parašyta istorijos analuose, šiandienai sunku, net neįmanoma pasakyti, bet viena neginčijamai aišku — bus.

Tarp kitų, rašiusių apie Antaną Skėmą, buvo ir Jurgis Blekaitis, paskelbęs pr. m. "Aidų" 8 nr. kiek ilgesnį straipsnį. Šis rašinys kaip ir dauguma šio autoriaus straipsnių, truputį egzaltuotas, hiperbolėmis bei metaforomis išmargintas, nepatiko Dr. Jonui Griniui, kuris š. m. sausio mėn. 13 d. "Drauge" paskelbė Jurgio Blekaičio teigimų kritiką.

Nes išvėdamas Antano Skėmos kūryba besaikiškai ir su daugeliu Dr. Jono Griniiaus išvedžiojimų sutikdamas, poros jo straipsnio sakinių esu pritrenktas ir negaliu patikėti, kad autorius juos parašė nuoširdžiai ir apgalvojęs. Štai tie sakiniai:

"Šis skaudus įvykis a. a. A. Skėmos draugus paskatino į savo liūdesį traukti ir lietuviškų laikraščių skaitytojus. Deja, apie mirusį rašytoją dažniausiai tetenka skaityti tik liūdnu, subjektyvių įspūdžių. Dėl to šalia stovinčiam žmogui susidaro vaizdas, kad liūdesys panaudojamas propagandai, galbūt skelbiamo raštams išleisti vajaus propagandai".

Nežinau, kokiais sumetimais Dr. Jonas Grinius rašytojo Antano Skėmos netekimą degradoja į nuostolius tik jo buvusiems draugams, kurie "traukė į savo liūdesį ir lietuviškų laikraščių skaitytojus". Dar aiškiau sakant, šio žmogaus tragiškos mirties minėjimas tebuvo tik l'affaire des amis (draugų reikalas), vadinasi, jokio platesnio visuomenės dėmesio nevertas.

Galima nemėgti Antano Skėmos, galima nesizavėti jo raštais, galima net pikintis jais, bet negalima nesuprasti, kad Antanas Skėma savo kūryba tampa ne vien šeimos, ne vien draugų, bet visos Lietuvos nuosavybė, ir kur bebūtų lietuvių, atsiras daugiau ar mažiau žmonių, jo liūdinčių, net tokių, kurie ne tik kad niekada nebuvo jo draugai, bet net jo nematė, o pažinojo tik raštus. Be to, l'affaire des amis teigimą sugriauna sausakimšai pilna salė žmonių, atėjusių žuvusiųjų pagerbti Chicagoje suruoštame minėjime — aka-

demijoje. Tiek daug asmeninių draugų Antanas Skėma, buvęs gana uždaro būdo, turėti negalėjo.

Dr. Jonas Grinius sakosi stovįs šalia. Valia valūžė jam stovėti kur tik patinka, bet, kai, šalia stovėdamas, jis įtarinėja, jog mirusiam žmogui nekrologai yra propaganda ar reklama vajaus raštams išleisti, jis įžeidžia ne tik mirusįjį, bet ir tų nekrologų autorius, kurių dalis, kaip šių eilučių rašytojas, niekada nebuvo artimi Antano Skėmos draugai, nieko nežinojo apie ruošiamą vajų, o tik parašė po daugiau ar mažiau žodžių, nuoširdžiai norėdami pagerbti mirusį rašytoją.

Kitoje savo straipsnio vietoje Dr. Jonas Grinius skundžiasi, jog "norėdamas iškelti A. Skėmos reikšmę,

Jis (Jurgis Blekaitis A. R.) neteisingai suniekino lietuvių literatūrą apskritai". Jeigu Jurgis Blekaitis niekina lietuvių literatūrą, tai jai apginti, rodos, logiškiausia yra pulti patį Jurgį Blekaitį, o ne, atsukus visai tos pačios rūšies ginklą, niekinti Antaną Skėmą. Tuo labiau, kad lietuvių literatūra yra gyva, o Antanas Skėma neseniai miręs.

Palengvėle miršta visa mūsų karta. Toks jau dėsnis. Visiems reikės mirti. Nueinančias kartas pakeičia jaunos ir kūrybingos. Jos daug reiklesnės už merdėjančias. Ateinančioji karta tikrai pasakys, ar jai reikalinga "Čeستا", "Balta drobule", "šventoji Inga", "Apokalipsinės variacijos", "Pabudimas".

Man dar labai skaudu, kad palengvėle, bet tiesiog apčiuopiamai miršta ir kurtuazija.

JAV LIETUVIŲ FONDAS EINA Į GYVENIMĄ

JAV Lietuvių Fondo įstatai jau paruošti ir šiuo metu jie išsiuntinėti tvirtinimui L. Bendruomenės Tarybos nariams. Reikia laukti, kad jie bus patvirtinti ir po to atiduoti inkorporavimui.

Be abejo, skaitytojams įdomu, kaip tie įstatai, po įvairių suderinimų, dabar atrodo. Tą įdomumą tenkindami čia tvirtinimui išsiuntinėtą projektą ir spausdiname.

I. BENDRIEJI NUOSTATAI

1. JAV Lietuvių Fondas, surūpinamas LF, angliškai Lithuanian Foundation, veikia lietuvių švietimui, mokslui, kultūrai remti, skatinti bei ugdyti ir lietuvių globai U. S. Internal Revenue Code paragrafo 501 (c) (3) prasme.

LF nedalyvauja minimojo įstatymo neleidžiamoj veikloj.

2. LF pagrindinis kapitalas neliečiamas, išskyrus du atvejus: šių įstatų paragrafu 8 numatytąjį atvejį ir LF likvidavimo atvejį, tvarkomą šių įstatų paragrafu 35.

3. LF pagrindinį kapitalą sudaro aukos, palikimai, pavalėdžimai ir beprocentinės paskolos.

4. LF apyvartinės sumos sudaro pagrindinio kapitalo pajamos ir realizuotasis pelnas.

II. NARIAI

5. Asmuo, korporacija, trestas ar organizacija tampa LF nariu, jei jų pagrindiniam kapitalui duodama auka priimama LF Tarybos.

Aukos, duodamos Lietuvių Bendruomenės ar per Lietuvių Bendruomenę, LF Tarybos priėmimo nereikalingos.

6. LF narys turi po vieną balsą nuo kiekvieno LF pagrindiniam kapitalui paaukoto šimto dol.

7. Narys nuo savo balsavimo teisės gali atsisakyti, ir toks atsisakymas yra neatšaukiamas.

Narys savo balsavimo teisę taip pat gali raštu pervesti kitam asmeniui, tik toks pervadimas negalioja, kol LF Taryba jo nepatvirtina.

Tokio patvirtinimo nereikia Lietuvių Bendruomenės organų įgaliojimams.

8. Aukotojas, duodamas didesnę kaip trijų tūkstančių dol. auką, gali nurodyti taip pat ir tikslą, kuriam jo pinigai ar jų realizuotasis pelnas turi būti naudojami, LF vykdo tokio aukotojo nurodymus, bet jo auka jam nesuteikia LF nario teisį.

III. METINIS SUSIRINKIMAS

9. Metinis narių susirinkimas yra vyriausiasis LF organas. Jis:

a) renka LF Tarybą, b) renka trijų narių LK Kontrolės Komisiją, kuri peržiūri bei patikrina LF bylas ir tikrinimo duomenis pateikia LF susirinkimui.

c) išklauso ir tvirtina LF Tarybos ir Kontrolės Komisijos

pranešimus,

d) taria LF veiklą ir reikalus.

10. LF metinius susirinkimus šaukia LF Taryba.

Šaukdama susirinkimą, LF Taryba ne vėliau kaip prieš 30 dienų LF balsuojantiems nariams praneša susirinkimo laiką, vietą ir darbotvarkę.

Jei LF Taryba nešauktų metinio susirinkimo per 15 mėnesių nuo LF inkorporavimo dienos arba nuo paskutinio susirinkimo, metinį susirinkimą turi teisę šaukti narys ar nariai, turį 5% balsų, arba LF Kontrolės Komisija.

11. Nariai susirinkime dalyvauja asmeniškai arba raštu įgalioja kitus.

12. LF pagrindiniam kapitalui išaugus, LF Kontrolės Komisija vienbalsiai gali prašyti LF Tarybą samdyti viešąjį buhalterį (CPA) LF kontrolei atlikti.

Toks Kontrolės Komisijos prašymas LF Tarybai yra privalomas.

IV. LF TARYBA

13. LF Taryba:

a) renka savo pirmininką ir sekretorių,

b) vykdo LF metinių susirinkimų nutarimus bei pavedimus,

c) renka arba sudaro LF organus: Garbės Komitetą, Valdybą, Pelnų Skirstymo Komisiją, Investavimo Komisiją, Informacijos Komisiją ir kt.,

d) patikrina tų organų rekomendacijas.

14. LF Tarybos narių skaičių nustato LF metinis susirinkimas.

Pirmosios LF metinio susirinkimo rinktosios LF Tarybos

trečdalis narių kadencija yra vieneri metai, trečdalis narių kadencija — dveji metai ir trečdalis narių kadencija — treji metai. Kiekvienas metinis susirinkimas toliau renka trečdali narių trejiems metams.

15. Į LF Tarybą renkami LF nariai, turį teisę balsuoti.

Asmuo, įgaliotas atstovauti korporacijai ar organizacijai, taip pat laikomas balsuojančiu nariu.

16. Jei LF Tarybos narys mirytų ar negalėtų eiti pareigų, LF Taryba jo vieton renka kitą asmenį iki pasitraukusio nario kadencijos galo.

17. LF Taryba turi posėdžius pagal reikimą, bet ne rečiau kaip tris kartus metuose.

18. LF Tarybą posėdžių šaukia jos pirmininkas, ne vėliau kaip 10 dienų prieš posėdį pranešdamas visiems jos nariams posėdžio laiką, vietą ir darbotvarkę.

19. Jei pirmininkas posėdžio nešaukia ilgiau kaip penkis mėnesius, posėdžio šaukimo teisę įgyja kiekvienas LF Tarybos narys.

2. LF Tarybos posėdžių protokolus rašo sekretorius.

Protokolai tvirtinami ir pasirašomi visų posėdžių dalyvavusių LF Tarybos narių.

21. LF Tarybos nariai neatly-

TAIP PAT PATARIMAI

Kada buvo paskelbtas Dirvos romano konkursas, kaip "big brother", atsiliepė Draugas ir papilė krtvą patarimų, kaip praveisti "rimtą" literatūros konkursą. Pastarasis Draugo konkursas parodė, kad ir pats "big brother" reikalingas visos krtvos patarimų, kaip praveisti rimtą literatūros konkursą. Faktai štai ką byloja:

Sausio 2 d. Draugas pažymėjo, kad "Titnago ugnis" ir "Aukurai stabams" varžėsi dėl pirmos vietos. Sausio 6 d. Draugas nurodė, kad pirmą buvo svarstomas "Tingo ugnies" varžovas ir stauga, suradus jo silpnas pusės, premijuota "Titnago ugnis". Ten pat konkurso pirmininkas B. Babrauskas pasididžiavo, kad jis, kaip "fortune teller" atpažino varžovus. Sausio 8 d. Draugepažymėjo, kad "aukurai" autorius yra Glianda, yra laimėjęs tris premijas tame romano konkurse.

Ar neaišku, kad varžovų atpažinimas reiškia, kad po to komisijos sprendimas jau nebus bešališkas, bet šališkas? Ar "silpnos" "aukurai stabams" pusės nebuvo jų autoriaus galimybė gauti ketvirtą premiją tame pat konkurse? Tada jau pirmą varžovą pavertė antru, o antrą iškėlė pirmu. Tada "aukurai" pralaimėjimas reiškia jų moralinį laimėjimą, o "titnago" laimėjimas reiškia pačios jūry komisijos moralinį bankrotą?

Tur būt jūry komisija negirdėjo, kad net ir Pulitzerio literatūrinė premija buvo paskirta po kelis kart kai kuriems rašytojams?

Klausimų su šiuo Draugo romanu konkursu yra daug, neskaityti ir elementarinio slapto konkurso paslapties neišlaikymo, Juk visa Chicago prieš Kalėdas kalbėjo, kas varžosi konkurse — (mat konkurse rodė savo gabumus pirmininkas atpažintojas), o išvada prašosi viena: "big brother" turi neorganizuoti konkursų, paremtų varžovų atpažinimais.

VALENTINAS R.,
Chicago

PATINKA IR NEPATINKA

Dirvoje man daug kas patinka. Ypač iš paskutiniojo pasaulinio karo rašiniai. Dabar labai geras pasakojimas apie Hitlerio atėjimą į valdžią, buvo geras Dr. S. Biežio pasakojimas apie senąsias JAV lietuvių organizacijas.

Nepatinka įvairių balių fotografijos, nes ir taip matome gyvų girtuokliavimų scenų.

M. SENULIS,
New Jersey

ginami.

Atlyginimu nelaikomas apmokėjimas reikalingų išlaidų, padarytų LF reikalais.

V. LF PAGALBINIAI ORGANAI

22. Keturių narių LF Valdyba LF Tarybos renkama administraciniais uždaviniais.

23 LF Valdybos pirmininkas šaukia pagal reikimą valdybos posėdžius, atlieka eina muosius bendruosius LF reikalus, prižiūrint LF Tarybos planų ir nutarimų vykdymą ir yra jai atsakingas už valdybą.

24. Vicepirmininkas pavaduoja pirmininką jo pavidimu ir eina pareigas tais atvejais, kai pirmininkas dėl kurių nors priežasčių jį eiti negali.

25. Sekretorius tvarko LF narių, gaunamųjų ir siunčiamųjų raštų bylas, rašo valdybos posėdžių protokolus ir kartu su pirmininku ar jį pavaduojančiu vicepirmininku pasirašo oficialiuosius LF dokumentus.

26. Išdininkas tvarko LF finansus ir finansinius raštus, kartu su pirmininku arba jį pavaduojančiu vicepirmininku pasirašo LF čekius, yra atsakingas už LF Tarybos nurodytą investavimo Komisijos rekomenduotų

(Nukelta į 4 psl.)

Šį sekmadienį, sausio 28 d. 1:30 val. po pietų per NBC televizijos stotį religinėje programoje "Ryto malda" bus pirmą kartą panaudotos Sibiro lietuvių maldos. Lietuvaite vaidins Laryssa Lauret. Ši programa yra ruošia JAV katalikų vyrų federacijos. Programos tekstą paruošė kun. D. Rover.

TORONTO VYRŲ KVARTETAS DETROITE

Amerikos Lietuvių Balso radijo klubas atliko tikrai gerą kultūrinį darbą — susitarė su torontiečiais vokalistais — Toronto vyrų kvartetu, kuriam vadovauja muz. St. Gailevičius ir solistu — baritonu Vaclovu Verikaičiu, pakviesdamas jus atvykti į Detroitą.

Gero susitarimo ir didelio pasiryžimo dėka Detroito lietuvių visuomenė susilaukė tikrai mielos vokalinio meno puotos. Koncertas įvyko 1962 m. sausio 20 d. Salė buvo perpildyta.

Vyrų kvartetą sudaro: H. Rožaitis (I ten.), A. Strimaitis (II ten.), A. Brazis (baritonas) ir J. Zubrickas (bosas). Akomponavo muz. St. Gailevičius.

Tie vyrai iš Kanados, lengvojo žanro vokalinio

meno reprezentantai, jau kelinti metai sėkmingai reiškiasi Kanadoje ir koncertuoja JAV. Įdomu ir reikšminga, kad šio kvarteto koncertai pasižymi lengvumu, švelnumu, dainuojamųjų dainų išpildymo precizija ir dar pridėjus — balsiniu koloritu.

Toronto vyrų kvarteto ir solisto Vaclovo Verikaičio vokalinio meno koncertas

dalyviai ilgai, ilgai pasiliks Detroito lietuvių širdyse ir atmintyje.

Vladas Mingėla

A. L. B. Radijo Klubo Valandėlė — Lietuvių Balsas keičia laiką ir stotį

1962 m. sausio 28 d., sekmadienį, nuo 8:30 iki 9 val. ryto, pirmą kartą bus perduodama lietuviška muzika

per F. M. (Hi-Fi) radijo stotį.

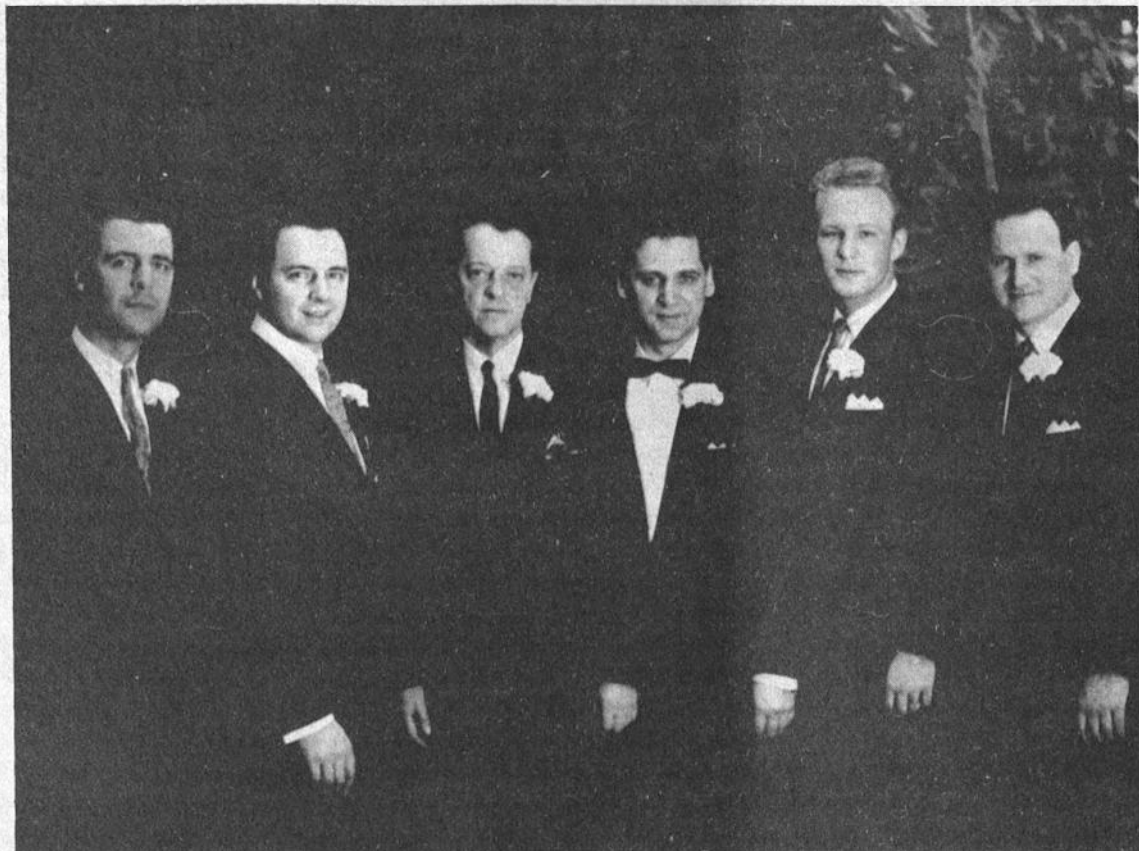
Nuo šios datos Lietuvių Balso lietuviška radijo programa bus transliuojama kiekvieną sekmadienį nuo 8:30 iki 9 val. ryte iš W.A. R.S. radijo stoties, banga 105.1 Mc.

Stoties galingumas 28500 vatų, girdėjimo spindulys 90 mylių.

Programa bus girdima tik su F.M. radijo aparatais Detroito ir šiose apylinkėse — Bay City, Sagi-

naw, Flint, Jackson, Lansing, Ann Arbor, Battle Creek, Port Huron, Toledo ir Cleveland. Canadoje turėtų būti girdima iš St. Thomas ir London. J. G.

GERIAUSIA DOVANA
YRA R. SPALIO —
"ALMA MATER"

Toronto vyrų kvartetas su muz. S. Gailevičium ir sol. V. Verikaičiu, išpildęs programą Detroito Radijo Klubo koncerte. Iš kairės: J. Zubrickas, A. Brazis, muz. St. Gailevičius, sol. Vac. Verikaitis, H. Rožaitis ir A. Strimaitis.

Lietuvių Fondas

(Atkelta iš 3 psl.)

investavimų vykdymą, daro Tarybos pritarus LF Skirstymo Komisijos rekomenduotus išmokėjimus, paruošia metinius finansinius pranešimus LF Tarybai ir pranešimus Internal Revenue Service of the United States.

Išdininkas turi LF Tarybos nustatytos sumos užstatą, saugojamą LF Tarybos nustatyta tvarka.

27. LF Valdyba renkama vieneriems metams.

LF Valdybos kadencija automatiškai pratęsiama, LF Tarybai nekeliant LF Valdybos perkinkimo klausimo.

28. LF Valdybos nariai gali, bet neprivalo būti LF nariais. 29. LF Valdybos ar tik kai kurių jos narių atlyginimo klausimą sprendžia LF Taryba.

LF metinėms pajamoms paskirstyti LF Tarybos sudaroma Skirstymo Komisija.

Į Skirstymo Komisiją tris narius kviečia LF Taryba ir tris narius paskirti kviečia Lietuvių Bendruomenė.

Skirstymo Komisija svarsto LF narių siūlymus ir gautuosius prašymus ir paskirstymų rekomendacijas pateikia LF Tarybai. Komisija sprendžia paprastą posėdį dalyvaujančių narių balsų dauguma.

Skirstymo Komisijos rekomendacijų teisėtumą pagal Internal Revenue Code 501 paragrafo nuostatus patikrina LF Taryba.

31. LF Taryba sudaro jos nustatytos narių skaičiaus Investavimo Komisiją, kuri studijuoja ir teikia LF Tarybai siūlymus, kaip saugiau ir pelningiau investuoti bei reinvestuoti LF kapitalą bei turtą.

Komisijos siūlymus dėl kapitalo ir turto investavimo tvirtina LF Taryba.

VI. BAIGIAMIEJI NUOSTATAI

32. LF įstatai įsigalioja Lietuvių Bendruomenės Tarybai balsavimu juos patvirtinus ir LF gavus korporacinę santvarką.

Pirmąjį metinį LF susirinkimą šaukia inkorporavimo akte nurodytoji LF Taryba.

33. Įstatai gali būti keičiami LF metiniame susirinkime paprasta balsų dauguma, jei pakeitimai LF Tarybos rekomenduojami. Metinis susirinkimas įstatų gali pakeisti be Tarybos rekomendacijos dviejų trečdalių balsų dauguma.

Abiem atvejais pakeitimai įsigalioja Lietuvių Bendruomenės Tarybos pritarimu. Pakeitimai įsigalioja be LF Tarybos pritarimo, jei sekantis metinis LF narių susirinkimas juos priima trijų ketvirtadalių balsų dauguma.

LF veikla remiasi Illinois "General Not For Profit Corporation Act" įstatymu, ir LF įstatų nenumatyti klausimai apsprendžiami šio įstatymo nuostatais.

35. LF likviduojamas šių įstatų 33 paragrafo tvarka, perdant jo kapitalą į neatšaukiamą trustą, kuris kapitalą ir pelną skirsto Internal Revenue Code paragrafo 501 (c) (3) numatytiems tikslams, tuos tikslus apibūdžiant LF chartos tikslais.

1962 m. sausio 7 d.

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE
APLANKYKITE

PARAMA

**MIDWEST MAISTO ir LIKERIŲ
KRAUTUVĖ**

2515 West 69 St. Marquette Parke
Telef. PR 8-9259

SAV. J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKIA

Čia gėrimus pirksite tikrai pigiai!

TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ:

1. MARTEL 3 star Cognac 5th 5.39
2. WHITE HORSE SCOTCH WHISKY 5th 4.98
3. Arrow Coct. MARTINI or MANHATEN KVORTA 2.98
4. COINTREAU Liqueur 5th 4.75
5. Da SILVA 10 metų brandy .. 5th 3.69
6. LONDON DRY GIN 80 proof KVORTA 3.59
7. KRON-BRANNVIN AQUAVIT' 5th 3.98
8. Import. Prancūz. likerai 5th 2.98
9. KIJAF vynos 5th 1.75
10. ZELLER SCHWARZE KATZE vynos 5ths. 1.29

Ir virš 100 rūšių užsieninių bei vietinių gėrimų žemiausiomis kainomis! Nepaprastai didelis pasirinkimas!

EAGLE STAMPS VISAD PADIDINA SANTAUPAS

the **MAY CO'S (4) BASEMENT** stores

DOWNTOWN - HEIGHTS - PARMATOWN - SOUTHGATE

AMAZING COAT SALE!

\$25

IKAINUOTA SAUSIO SUTAUPYMU

Tikra kaina \$29.95

Sausio išpardavimas yra didelis pasirinkimas patalų iš įvairių stilių, reto gerumo, bet čia dėl vietos stokos, jų negalim išvardinti!

STILIAI: Puošnūs, paprasti su dideliu kalnieriū, su šalikiniu kalnieriū, aukštu kalnieriū, patogiu kalnieriū ir kitokiais!

MEDŽIAGOS: Creamy minkšta 100% vilnos, netikėtina geros, importuotos gelumbės ir geros vietinės gamtos medžiagos, su šilto rayon ir acetale žilumai priedu. Taip pat ir su "Milium" pamušalu.

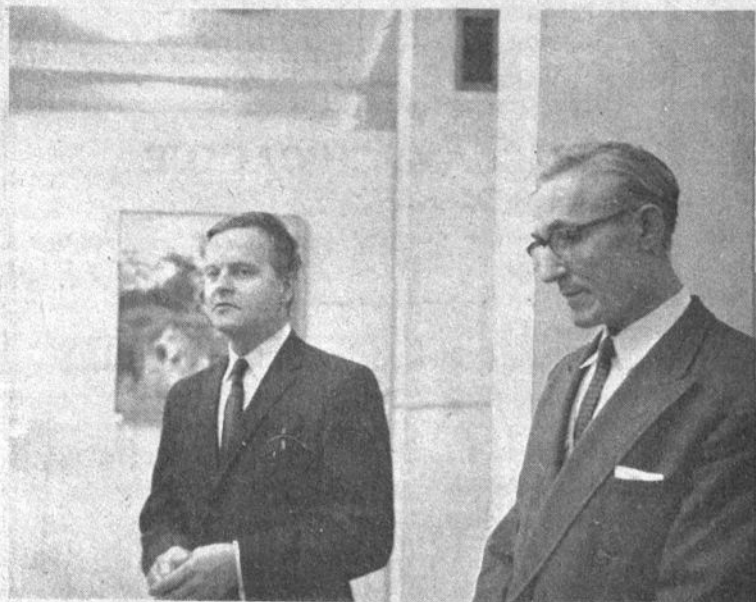
SPALVOS: Yra daugiau spalvų pasirinkti, negu jums reikės!

DYDŽIAI: Didelis pasirinkimas panelėms 8 iki 18. Žemo ūgio 6 iki 16.

Gaila, nei paštu nei telefonu užsakymai nepriimami.

EASEMENT MISSES' AND WOMEN'S COAT DEPARTMENT...
THE MAY CO., ALL 4 STORES, INCLUDING SOUTHGATE

Dailės paroda Chicagoje

Vladas Vijeikis atidaro parodą. Greta stovi Amerikos Lietuvių Dailininkų Sąjungos pirm. Antanas Rūkštelė.

karą, lietuviai inteligentai ir jų svečiai užpildė parodos salę. Atsilankiusių tarpe, be kitų, buvo galima matyti Korp! Neo Lithuania vyriausios valdybos pirminką Vaclovą Mažeiką, Korp! kultūros reikalų vadovę solistę Sofiją Adomaitienę, inž. Domą Adomaitį, Korp! garbės filisterį Teodorą Blinstrubą su ponia, muz. Antaną Naką, vyriausią skaučių vadovę Oną Zailskienę, vyr. skautininkę Zuzaną Juškevičienę, inž. Joną variakojį su ponia.

Parodoje savo kūrinius išstatė 18 sąjungos narių, išsimėčiusių plačioje Amerikoje bei Kanadoje. Galima sakyti, kad netoli 100 išsta-

Kad apjungtų Amerikos lietuvių dailininkus meno kėlimui bei lietuviškos kultūros darbui ir paragintų juos su savuoju menu eiti į savąją visuomenę — tą kūrybos skatintoją, palaikytoją ir puoselėtoją, būrys Amerikos lietuvių dailininkų prieš penkerius metus įkūrė Amerikos lietuvių dailininkų sąjungą.

Per tuos penkerius metus sąjunga daug nuveikė. Štai ir dabar ji suruošė gausią savo narių kūrinių parodą Jaunimo namuose, Chicagoje.

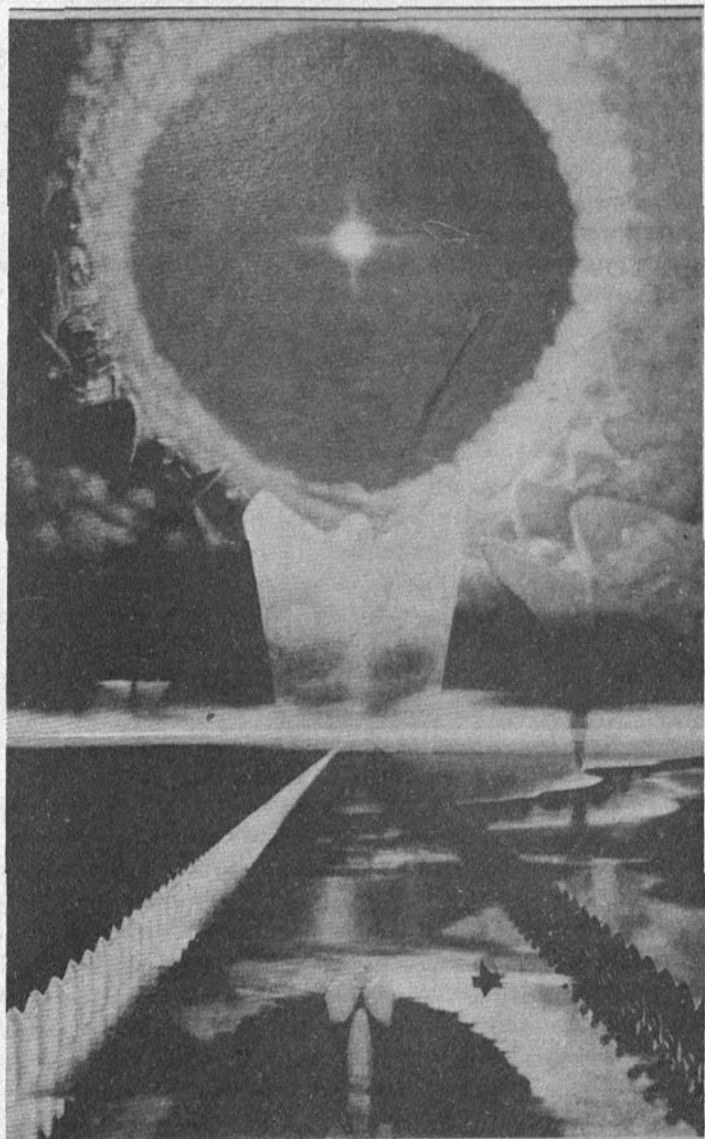
Parodos atidaryme, nepaisydami blogų žiemos kelių, sausio 20 dienos va-

Cicero lietuvių Pranas ir Ona Zailskiai su dail. Juozu Mielūliu prie jo kūrinių.

tytų kūrinių atstovauja beveik visas dailės kryptis, pradedant kraštutiniu modernizmu, abstraktizmu, baigiant surrealizmu ir kitomis realizmo kryptimis.

Parodą atidarė Vladas Vijeikis. Trumpą žodį tarė Rašytojų Sąjungos pirminkas Benediktas Babrauskas. Dailininkų Sąjungos pirminkas Antanas Rūkštelė pasidžiaugė naujų — jaunų dailininkų įstojimu į sąjungą.

J. Mielūlis

Hymnas saulei

E. Walaitis

Medžioklė kukurūzų lauke

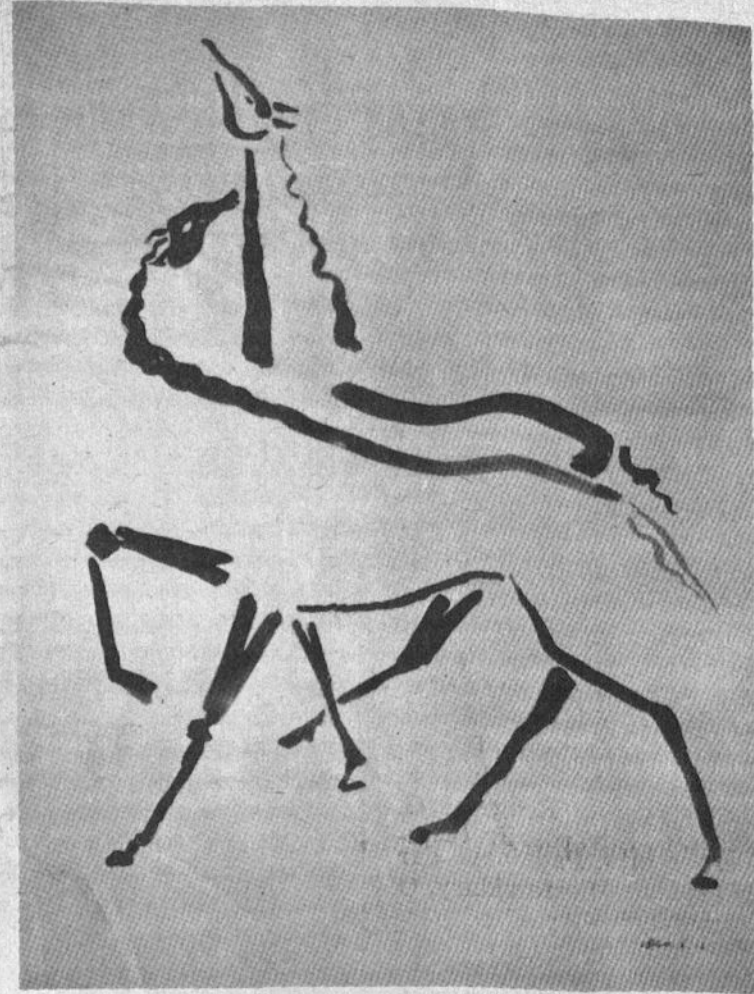

Svečiai, dalyvavę parodos atidaryme.

S. Smalinskienė

Senoji sodyba

D. Buračas

Žirgai

KRETINGA VOKIEČIŲ ROMANE

Iš paskutinio Rūtos numerio (Die Raute, Lietuvos vokiečių laikraščio Heimatstimme kultūrinio priedo) sužinome, kad kretingiškė Elisabeth Josephi, Heimatstimme bendradarbė, yra parašiusi romaną "Unser Pastor" (Mūsų Pastorius), kurio scenovaizdžiai daugumoje paimti iš Kretingos, taigi, iš Lietuvos gyvenimo. Tik romano pirmoji dalis vyksta Latvijoje, prasidedant apie 1905 metus.

Elisabetha Josephi, savo romane aprašo Kretingos gyvenimą.

Kodėl ji romano didvyriu titulą pastorių iš Pabaltijų pasirinko, autorė Elisabeth Josephi taip atsako:

"Tai aš visai sąmoningai padariau, kadangi, jei jūs pažįstate mažą Lietuvos miestelio aplinkynes, jums krinta į akis, kad čia buvo trijulė, gydytojas, vaistininkas ir kunigas -- ir visi kilę iš Pabaltijų. Kurlandija ir Livlandija davė savo jėgų perteklių per sienas, nors tada buvo tik administracinės sienos -- Rusija buvo viskas".

Toliau autorė pareiškia, kad vokiškumas Lietuvoje buvo Pirmojo Pas. karo metu vokiečių kareivių atrastas. Iki to laiko Vokietijoje galvota, jog tuojau už reicho sienos vien tik rusai gyvena -- bet kaip dar toli buvo Rusija!

Apie Pabaltijį yra daug parašyta, sako autorė, apie vokiškumą Lietuvoje mažai. Apie juos, Lietuvos vokiečius, ji norinti pasakoti, apie jų prisirišimą bažnyčiai ir kunigui.

Romano pastorius Kretingoje atsidūrė po latvių 1905 m. revoliucijos, kai rusų kerštas ir klebonijas palietė. Čia jis randa visai kitokias sąlygas, svetima jam yra lietuvių kalba, kurioje jis dar ir pamaldas turi laikyti, (vadinas, ne visi Lietuvos evangelikai buvo vokiečiai! E. K.). Tik ką jis buvo latviškai išmokęs o dabar jis griebėsi lietuvių kalbos. Jo pranokėjas buvo latvis, Latvijon sugrįžęs.

Pačios knygos neperskaičius, nepatogu teigti, kad vokiečiai pastoriai vokiečių lietuvių evangelikus (protestantus) Lietuvoje...

E. K.

Dail. J. Pautienius su svečiais prie savo kūrinių. Iš kairės Jonas ir Jūratė Variakojai, S. Pautienienė, Z. Juškevičienė ir dail. J. Pautienius. Vyt. A. Račkausko nuotraukos.

Paroda tęsis ligi sausio 28 dienos.

Vyt. A. Račkauskas

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

Philadelphijos lituanistinės mokyklos mokiniai per kalėdinės eglutės parengimą skaito B. Sruogos "Gedimino giesmę". Iš kairės: G. Burytė, A. Šalčiūnaitė, V. Maciūnas, R. Juzaitis, O. Valašinaite ir D. Vaškelytė.

PHILADELPHIJOS LIETUVIŲ ŽINIOS

Vasario 16 minėjime kalbės
adv. Julius Smetona

Philadelphijos lietuviškųjų organizacijų sudarytas komitetas rengia mūsų Tautos šventės — Vasario 16 dienos minėjimą, kuris įvyks šių metų vasario 18 d., sekmadienį, trečią valandą po pietų, Lietuvių Muzikalinio Klubo (Lithuanian Music Hall) patalpo-

se, 2715 East Allegheny Avenue.

Minėjime pagrindinę kalbą pasakys svečias iš Clevelando advokatas Julius Smetona, o meninę programą išpildys Leono Kaulinio vadovaujamas Philadelphijos Lietuvių Tautinis Meno Ansambelis.

Lietuviškoji visuomenė kviečiama gausiai į šį minėjimą atvykti.

TRADICINIS MOKYKLOS VAKARAS

Sausio 6 d. Šv. Andriejaus parapijos salėje LB Šeštadieninė Mokykla surengė savo tradicinį kalėdinį vakarą. Jo tikslas, kaip savo kalboje priminė mokyklos vedėja G. Maciūnienė, buvo ne tik suteikti smagią pramogą mažiesiems, bet ir juos jau iš mažens pratinti dalyvauti lietuviškuose rengimuose, kad jie juos pamėgtų ir jų nevengtų, kai jau išaugs į jaunuolius. Juk labai apgailėtina, kad jau ne kartą mūsų jaunimas ir senimas ima nebeįsitenkti tose pačiose lietuviškuose draugijose, toje pačioje lietuviškoje veikloje ar net ir tose pačiose lietuviškuose pramogose. Tad ir į mokyklos rengiamus vakarus reikia žiūrėti kaip į svarbią tautinio auklėjimo priemonę.

Kun. A. Neverauskui, pavaduojančiam gydytis išvykusį rūpestingąjį mokyklos globėją kleb. J. Čepukaitį, sukalbėjus maldą, buvo pradėta vakaro programa, kurią pranešinėjo mokyklos aštuntokė I. Avižonytė.

Pradžioje mažieji parengiamojo skyriaus (darželio) mokinukai, vadovaujami savo mkt. D. Matonytės, kuriai talkino aukštesniosios šeštad. mokyklos mokinė L. Bakanaitė, padainavo ir "pavadinio" "Du gaidelius", savo drąsia laikysena maloniai nuteikdami publiką. Po to, jau kiek didesni mokinukai, mok. O. Šalčiūnienės paruošti, suvaidino D. Čiurlionytės vaizdelį "Dangus griūva".

Didieji ir mažieji žiūrovai su linksma šypsena stebėjo, kaip kopūstų darže, kurį vaizdavo 8 atitinkamai apsirengusios mergaitės, užkrites kopūstlapiais nugardino su senele daržan atėjusį katinėlį ir kaip dėl to išsigando ir kiti žvėrys.

Kopūstų šokiui ir nusiganusių žvėrių bėgimui pianinu pakomponavo Vyt. Maciūnas.

I. Avižonytei padėklamavus eilėraščių iš Sibiro, o R. Juzaitiui, D. Vaškelytei ir Vyt. Maciūnui paskambinus, vyresnieji mokiniai mok. G. Maciūnienės

parengti, paskaitė atitinkamai sutrumpintą B. Sruogos "Giesmę apie Gediminą", sustoję prie scenos, kurioje stovėjo dailiai nuolatino mokyklos parengimų talkininko J. Skladaičio padarytas "Geležinis vilkas".

Vakaro dekoracijomis rūpinosi mok. V. Muraška.

Programos pabaigoje barzdotų nykštukų lydimas atvyko iš Lietuvos Kalėdų Senelis (V. Šalčiūnas), kuriam visi mokiniai, mok. V. Matonio paruošti, pagiedojo "Gul šiandieną". Paskui didesnieji mokiniai, I. Bendžiūtės vadovaujami, pašoko suktinį, o mažesnieji drąsiai pasakė eilėraštukus. Visi mokiniai gavo iš Senelio vertingas dovanas: mergaitės odines pinigines su tautiniais ornamentais, berniukai panašias užrašų knygučias, o darželio vaikučiai žaisliukus.

Po programos ir po užkandžių visi vaikai šoko "Noriu miego" ir ėjo visokius ratelius, mok. S. Jurskytės - Gamble ir D. Matonytės vadovaujami, o tėveliai ir svečiai pasivaišino turtingame bufete, parengtame vadovaujant M. Klausienę.

Vakarą rengiant daug pasidar-

MORE FOR YOUR SAVINGS

at the 71 convenient banks of

The
Cleveland
Trust Company

THE BANK FOR ALL THE PEOPLE

4% ON SAVINGS DEPOSITS
REMAINING 12 MONTHS.

On deposits remaining less than 12 months,
the former 3% will be increased to 3 1/4%.

When Money is a Must, Your Closest Friend is

Cleveland Trust

Ohio's Largest Bank and Trust Company

Member Federal Deposit Insurance Corporation

buvo energingasis Tėvų Komitetas, iš V. Ardžio pirmininkaujamas. Vakaro programą nufilmavo inž. Dr. A. Juozapavičius.

zacijai bei brangiems kariuomenės pasirušimams, dar didesnė dauguma atsakė, kad nepritaria.

Taigi jei Valstybės Departamentas tik atstovauja plačiųjų masių nuotaikas, tat tą vargšą Valstybės Departamentą nėra ko kaltinti. Dauguma amerikiečių nori rusus gasdinti vien žodžiais.

Žlungant Romai, patricijai dar pratesė imperijos gyvavimą pasisamdant sau kareivių tarp šiauriečių, germaniškų genčių. Bet šiais atominiais laikais samdinių kareivių nebus ir kuo greičiau tas faktas bus supras tas geriau ir realiau bus galima vykdyti šio krašto užsienio politiką.

ATVIRAI KALBANT

Komentaras spaudoje apie Lipscomb'o rezoliuciją

TADAS MICKUS,
Grand Rapids

Sausio 17 dieną "Detroit Free Press" vedamajame įdomiai komentuoja apie mūsų krašto Valstybės Departamento politiką.

Laikraštis palygina šios įstaigos laikyseną Portugalijos ir Lipscomb-Kuchel rezoliucijos atžvilgiais.

Nors "D. F. P.", kaip ir dauguma galvojančių žmonių nepritaria Portugalijos argumentui, kad Angola yra jų suvereninė teritorija, bet skaito, kad neseniai Jungtinėse Tautose lenkų ir bulgarų įnešta rezoliucija įsikišti į Angolos kvičią, yra kišimasis į suveraus krašto vidaus reikalus.

Toks kišimasis yra specifiniai uždraustas J. T. konstitucijoje, tačiau Amerika jį palaikė.

Iš kitos pusės laikraštis nurodo, kad Valstybės Departamentas parašė laišką kongr. Lipscomb'ui įspėjant jį, kad jo rezoliucija gali būti suprasta, kaip noras pastatyti Rusiją keblion padėtin. Laikraštis stebisi tokią Valstybės Departamento politiką ir bijojimu net pasisakyti prieš atvirą ir brutalią agresiją prieš Baltijos kraštus — vartojant laikraščio žodžius.

Atrodo gana įkuokinga situacija, bet prieš pasmerkiant Valstybės Departamentą reikia atsiminti, kad jis sakosi atstovaujantis tik plačiąją masių nuotaikas.

Tokios nuomonės tyrinėjimas, neseniai pravestas žinomo nagrinėtojo Luebel, parodė įdomias pasekmes. Didelė dauguma amerikiečių šiuo metu pritaria

"griežtesnei politikai ir rimtiems įspėjimams" sovietų blokui.

Priejus prie kito klausimo, ar pritariama konkrečioms priemonėms, mobili-

Anglijos kapai priglaudė buvusį Vasario 16 Gimnazijos mokinį

Staigi ir liūdna devyniolikmečio Oskaro Jurksaitio mirtis skaudžiai palietė ne tik artimuosius, bet ir kiekvieną Vasario 16 Gimnazijos moksleivį. Kadangi O. Jurksaitis gyveno Anglijoje, pas motiną, nebuvo įmanoma mums velionies laidotuvsė dalyvauti.

Kiek iš artimųjų, pažįstamų ir dar velionies, jam esant gimnazijoje, pastebėjome, kad jų šeimos būklė buvo sunki. Su velioniu esame daug linksmy valandų praleidę. Jis buvo tvirtas vyras, skautas, visuomet mandagus, tiesus ir laikydavosi skauto žodžio.

Vieno klasės draugo netikėtai paklaustas, ar mes negalėtume koku nors būdu padėti šiai šeimai, susimąstėme. Dar tą pačią dieną nutarėme draugų ir draugių paklausti, ar jie galėtų vienkartinę auką prisidėti, nupirkdami velioniui vainiką, apmokėdami dalelę velionies motinai išlaidų ir paremti jo brolių, Erviną Jurksaitį, kuris dabar lanko Vasario 16 Gimnaziją, 5 klase.

Visi moksleiviai mielai aukojo. Džiugu, kad šiam

sumanymui įvykdyti prisidėjo ir visi Vasario 16 Gimnazijos mokytojai, Krašto valdybos nariai ir visos ūkio ir virtuvės personalas. Mūsų surinktąją auką sudarė 160 DM. Už 40 DM iš šios sumos buvo nupirktas Ervinui Jurksaitiui reikiamausių drabužių. Likusieji pinigai — 120 DM, persiųsti velionies motinai.

Dabar kreipiamės į visus Vasario 16 Gimnazijos globėjus ir rėmėjus. Mūsų prašymas toks:

Mes, Vasario 16 Gimnazijos mokiniai-ės, nutarėme vieną mėnesį mažiau išleisti kišenpinigių, bet kiek galint daugiau, nors ir vienkartinę paramą, padėti velionies motinai su trim vaikais: Erna, Edita ir Ervinu. Jeigu atsisrųstų taip pat norinčiųjų ir iš jūsų tarpo šiai šeimai padėti, rašykite: M. Jurksaitienė, 33 Marina Drive, May Bank, Newcastle (Staffs), England.

E. Jurksaitis,
8 klasės mokinys

Parengimu kalendorius

CLEVELANDE

1962 m. VASARIO 3 D. LSK Žaibo vakaras -- koncertas Slovenian Auditorium.

VASARIO 10 D. Čiurlionio Ansamblio Namuose, Lietuvių Fronto Bičiulių. Clevelando sambūrio pobūvis.

VASARIO 11 D. Vasario 16 minėjimas Naujosios parapijos salėje. Rengia ALT skyrius.

VASARIO 24 D. Lietuviams budžiams remti valdyba Čiurlionio namuose rengia užgavėnių blynų balių.

KOVO 3 D. Dainavos Ansamblio koncertas -- Slovėnų Auditorijoje. Rengia LB Clevelando I apylinkės valdybą.

KOVO 4 D. Lietuvių salėje Neringos Skaučių Tunto rengiama Kaziuko Mugė.

KOVO 10 D. Šv. Jurgio par. salėje, p. Stasiūnaitė rodys Ite-tuvišką filmą. Rengia BALFas.

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

**5 1/4% MOKAME UŽ BONŲ
TAUPMENAS**

Indėliai apdrausti iki \$10,000 per federalinės
valdžios agentūrą.

**KAS DU MĖNESIUS DUODAMOS VIS NAUJOS
DOVANOS TAUPYTOJAMS**

**ST. ANTHONY SAVINGS
& LOAN ASSN.**

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill. Tel.

JUOZAS F. GRIBAUŠKAS,
sekretorius

Bishop 2-1397

MOKAME

4 1/4%

metinį dividendą už
visas taupymo sąs-
kaitas.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

**MUTUAL FEDERAL SAVINGS
and Loan Association**

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanaukas, Pres.

**PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA**

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

Pagerbkime mūsų mielus ČIURLIONIEČIUS jų suaktyviniais metais ir ŠV. JURGIO PARAPIJOS CHORISTUS

KONCERTE-VAIŠĖSĖ

Dalyvaukime sausio 27 d. Šv. Jurgio parapijos salėje jų pagerbime

Pradžią 8 val. vak.

Rengia LB Clevelando Pirmos apylinkės valdyba

CLEVELANDE ir apylinkėse

• Vasario 16 minėjimas įvyks vasario 11 d. (sekmadienį). Iškilmingos pamaldos už žuvusius ir kovojančius dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės bus abejojose lietuvių parapijų bažnyčiose. 10 val. Panelės šv. Nesiliaujančios Pagalbos, kurioje giedos Čiurlionio ansamblis, vad. muz. Alfonso Mikulskio ir 10:30 val. šv. Jurgio, kurioje giedos tos parapijos bažnytinis choras, vad. muz. Prano Ambrazo.

Iškilmingas minėjimas įvyks 4 val. po pietų Naujosios parapijos salėje. Kalbas pasakys Lietuvos atstovas Washingtono Juozas Kajeckas ir JAV senatorius Stephan M. Young.

Meninę dalį išpildys Čiurlionio ansamblis, vad. muz. Alf. Mikulskio. Bažnyčiose pamaldų metu, o taip pat ir salėje iškilmingam minė-

jime, visos organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis.

Lietuvos vadavimo reikams aukos bus renkamos vokeliais. Vokeliai bus dalinami įeinant į salę ir vėliau salėje surenkami.

Minėjimui pasibaigus bus proga pasidalinti mintis, užkasti, išgerti kavos ar arbatos ir geroj nuotaikoj praleisti vakarą.

Patariame kvietimus į iškilmingą minėjimą įsigyti iš anksto, nes suolai bus numeruoti. Pakvietimai gaunami pas valdybos narius. K. Žiedonis — telef. 531-2089, L. Leknickas — tel. 371-5940, J. Dobrovolskis — tel. MU 1-9143.

• BALFo 38 skyrius šį sekmadienį, 11:30 val., šv. Jurgio parapijos salėje šaukia susirinkimą.

Kiekvienas, kuris metų laikotarpyje BALFui yra paaugojęs nors 1 dol. skaitomas nariu ir prašomas dalyvauti susirinkime.

Bus renkama nauja valdyba.

• BALFas renka drabužius iki sausio 31 d. Atneš-

kite į šv. Jurgio parapijos salę.

• Vyt. Jokubaitis, mokėdamas už Dirvą atsiuntė \$5.00 auką.

Okteto koncertas artėja

Clevelando Vyrų Okteto, vedamo Ryto Babicko, metinis koncertas, įvykstantis š. m. vasario 3 d., šeštadienį, Slovėnų Auditorijos salėje, 6417 St. Clair Avenue, savo programoje apims labai įvairias dainas, kurios daugumoje bus populiariosios muzikos dalykėliai.

Koncertą rengia Clevelando LSK Žaibo Tėvų-Rėmėjų Komitetas. Kartu tai yra ir metinė LSK Žaibo šventė.

Po koncerto bus šaunūs šokiai, grojant populiariajai Neolithų kapelai. Veiks turtingas bufetas.

Bilietus galima įsigyti Baltic Trading House (Dirvos namai ir pas platintojus).

• Pajamų mokesčių — Income tax pildymas Dirvoje, kaip ir ankstesniais metais, bus vykdomas kiekvieną šeštadienį, pradedant nuo vasario mėn. 10 d. Mokesčius pildys Jonas Kazlauskas, Dirvos bendradarbis ekonominiais ir ūkiniais klausimais. Norint mokesčių lapus užpildyti kitu laiku, susitarkite jo namų telefonu — RE 1-7222.

• Išvyko Floridon Julė ir Jurgis Salasevičiai. Jie ten prabus iki Velykų.

Clevelando vyrų oktetas, vadovaujamas Ryto Babicko, vasario 3 d. Slovėnų auditorijoje Clevelande rengia metinį koncertą su įdomia programa.

• A. L. Tautinės Sąjungos skyriaus naujos valdybos posėdis įvyks sekmadienį, sausio 28, 3 val. po pietų, Karpių namuose. Valdybos nariai prašomi atvykti.

• Išnuomojamas 3 kambarių butas, 2 aukštas. \$48.00 mėnesiui. Skambinti telef. HE 1-9541.

ras laiškas redakcijai, kurį asmeniškai skyriaus valdybos atstovas įteikė atitinkamo skyriaus redaktoriui. Laiške buvo paminėta dienraščio redakcijai, kad pamirštos trys pirmiausiai pavergtų valstybių sostinės Vilnius, Ryga ir Talinas. Lietuva buvo nepriklausa jau 14 šimtmečių. Turi savo plačią istoriją ir Europos išsivystymui bei saugumui didelių nuopelnų.

Sausio 10 d. dienraščio laidoje buvo atspausintas tas skyrius laiškas. Po to laiškių skyriaus redaktorė telefonu kreipėsi į Tautinės S-gos skyriaus pirminką, pasidžiaugė aktualiu laišku ir prašė panašių trumpų straipsnių ateityje.

Anksčiau į "Baltimore Sun" dienraščio skiltis lietuvių reikalams buvo labai siauras takelis dažnai apšunkintas užtvaramis. Atrodo, kad ankstyvesnėmis ir dabartinėmis lietuvių pastangomis užtvartos lengviau praskleidžiamos.

DALYVAVO TAUTŲ FESTIVALYJE

Lietuvių tautinių šokių grupės 36 nariai dalyvavo kasmetiniame tautų festivalyje Washingtone. Grupė turėjo didžiausią pasisekimą sušokus "Malūną".

Lietuvos atstovas J. Kajeckas ir ponį tautinių šokių grupę, po programos, atstovybėje surengė priėmimą. Amerikos Balso red. P. Labanauskas įrašė į juostą reportažą iš festivalio ir pasikalbėjimą su mūsų šokių grupės vadovais.

PASISEKĖS RADIO VALANDELES PARENGIMAS

Radio valandėlės ruoštas kasmetinis žiemos parengimas įvykęs sausio 20 d. Lietuvių Svetai-

nėje, lankytojų ir programos pravedimu, laikomas geriausiai pasisekusiu. Čia buvo senųjų ir naujųjų ateivių apsėsti visi skaitlingi stalai ir kėdės salės pakraščiuose. Matėsi grupės tokių lankytojų kurių kituose parengimuose nebūdavo.

Salė buvo skoningai ir būdingai radijo valandėlei papuošta. Vaisėms įpusėjus, valandėlės vedėjai -- A. Juškus (čia gimęs) ir K. Laskauskas trumpai prabilo į svečius nuoširdžiai dėkodami už paramą ir pasitikėjimą. Pažadėjo lankytojų, klausytojų ir rėmėjų talkinami, tęsti prieš 14 metų pradėtąjį per radiją žinių ir muzikos perdavimą. Baltimorės ir apylinkės lietuviams.

Buvo rodomi filmai iš dail. A. Varno kūrybos ir meninės veiklos, iš dabartinės Lietuvos ir kt.

Valandėlės rėmėjos, M. Bučinskienės vadovaujamos, turėjo puikų skanėstų ir bulvinių dešrų bufetą. Čia pat buvo priimamas radijo valandėlės rėmėjų mokesčiai.

MOKYKLŲ PARENGIMAS

Šeštadieninė mokykla Kalėdinę eglutę turėjo sausio 7 d. šv. Alfonso parapijos salėje. Akt. Kazlauskas vadovaujamas, mokiniai atliko Kalėdinės eglutės repeticiją. Prie židriai scenoje išpuoštos eglutės mokiniai dainavo dainą, žaidė. Užbaigai šeštadieninės mokyklos mokytoja D. Klimienė paskaitė savo kūrybos Kalėdinėmis temomis.

Po programos buvo paruošti stalai svečiams vaišintis, nusi-perkant skanėstų ir gerimų iš Tėvų Komiteto ponų paruošto bufeto. Vairšinimosi metu seneilis iš Lietuvos vaikus apdailino dovanomis.

DRAMOS VAIDINTOJAI

Atgaivinta dramos vaidintojų kuopelė. Prieš pusmetį iš Anglijos čia apsigyvenęs akt. Kazlauskas subūrė gana skaitlingą grupę vaidintojų mėgėjų ir pradėjo ruošti Čiurlionienės komediją "Pinigėliai". Numatoma pastatyti dar prieš užgavėnes.

M.K-a

Namus pirkdami arba parduodami kreipkitės į **Joną Nasvytį, R. A. GALL REALTY CO.**

Didelis pasirinkimas perkant, geriausias ir greitas patarnavimas parduodant.

Mūsų firma yra didžiausia, ne tik Clevelande, bet ir Ohio valstijoje. Yra 12 skyrių visose Clevelando miesto apylinkėse, jūsų patogiam aptarnavimui.

Grazus 2 šeimų namas

Erdvūs ir dideli kambariai. Privatus parkas su ežero privilegijomis. Galima pirkti mažu įmokėjimu ir lengvomis sąlygomis. Naujosios parapijos rajone. 421 E. 200 St. IV 6-1600 namų telef. IV 6-0877

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.

SAVINGS EARN

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30

4%

SUPERIOR SAVINGS

ACCOUNTS INSURED TO \$10,000

HOME AND REMODELING LOANS

IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

J. P. MULL-MULIOLIS

Nekilnojamo turto pirkimo, pardavimo, įkainavimo ir apdraudos įstaiga.

6606 Superior Ave. UT 1-2345
13229 Superior Ave. UL 1-6666

ALGIMANTAS DALIDĖ,

lietuvis bendradarbis ir East Clevelando skyriaus vedėjas.

BALTIMORĖS LIETUVIŲ ŽINIOS

RUOŠIASI DEŠIMTMEČIUI

LVS Ramovės skyriaus skaitlingame narių susirinkime sausio 7 d. buvo svarstyta skyriaus dešimtmečio paminėjimas. Skyrius įsteigė 1952 m. sausio 20 d. Skyriaus steigiamajame susirinkime buvo 13 narių, dabar skyrių sudaro 28 aktyvūs nariai.

Per tuos dešimt metų skyriaus veikla reiškėsi kultūrinėje ir šalpos srityse. Turėta 50 narių susirinkimų, suruosta 9 minėjimai, turėta 14 pranešimų ir pasikaitų, mūsų žymiųjų solistų ir oktetų koncertų 10, pobūvių 11, ekskursijų 4.

Suteiktos piniginės paramos Lietuvos laisvės kovų invalidams, Vasario 16 Gimnazijai, "Kariui", Baltimorės L. Tarybai ir Tautiškam knygynui, Dariaus Girėno paminklo statymui Brooklyne, N. Y. sergančiam savo nariui, vietos radijo valandėliai ir kitiems virš 713 dol.

Skyriaus dešimtmečio minėjimas įvyks vasario 3 d. 7 val. L. Svetainės salėje. Be oficialios minėjimo trumpos dalies bus inž. Prano Zundės, pranešimas --Partizaninė veikla pakario Lietuvoje ir New Yorko vy-

rių oktetu vedamo muziko -- pianisto A. Mrozinsko, koncertas, Vietos tautinių šokių grupės pašoks keletą tautinių šokių. Veiks gerimų baras ir ponų paruoštos skanėstų ir užkandžių bufetas.

Aptarus minėjimo veikalus, buvo perskaityti centro aplinkkraščiai, statuto pakeitimo projektas ir narių ženklio taisyklės. Pranešta apie rytinio pakraščio Ramovės skyriaus atstovų suvažiavimą. New Yorke.

NAUDINGAS LAIŠKAS

Didžiausias Baltimorės dienraštis "Baltimore Sun" šių metų pradžioje komentuodamas N. Chruščiovo pareiškimą dėl taikos įgyvendinimo, pažymėjo, kad savo pareiškimus Chruščiovas galėtų patvirtinti veiksmais, su teikti laisvę komunizmo pavergtiems kraštams. Buvo išvardintos penkias sostines: Praga, Varšuvą, Budapestą, Bukaręstą, Sofiją ir plačiau sustoties Berlyno siena.

Nebuvo paminėtos Pabaltijo valstybių sostinės.

Tautinės S-gos 8 Baltimorės sk. vardu buvo paruoštas atvi-

Praeitą sekmadienį Clevelande ramovėnai suruošė Klaipėdos atvadavimo suaktyvintą minėjimą, kuriame susirinkusieji turėjo progos išklausyti įdomią istoriko J. Jakšto paskaitą. Nuotraukoje minėjimo dalyviai paskaitos metu.

Kas Dirvos neskaityto
— daug nustoja!

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

KAS IR KUR?

• Lietuvos Nepriklausomybės Fondo valdybos posėdis įvyko sausio 20 d., E. ir V. Čekų bute, Woodhaven, N. Y.

Be kitų svarstytų klausimų, LNF išd. L. Tamošaitis paskaitė jo paruoštą 1961 metų apyskaitą.

Buvo labai apgailestauta, kad LFN finansuojamos, Lietuvos Nepriklausomybės Talkos pastangomis leidžiamos Lietuvos Laisvės Kovotojų dainos, dėl techninių kliūčių, nespės dar prieš Vasario 16 pasiekti LNF atstovybių bei rėmėjų. Manoma, kad vasario pabaigoje tai bus tikrai įvykdyta. Todėl visi LN Fondui aukojusieji nemažiau kaip 10 dol., kad ir pavėluotai, šią dovaną tikrai gaus.

LNF Tarybos susirinkimas naujai valdybai rinkti numatomas šaukti kovo pradžioje.

• Dirva gavo didesnį kiekį Dr. A. Nasvyčio — B. Armonienės knygos "Leave Your Tears in Moscow (Palik ašaras Maskvoje)". Knyga kaštuoja \$3.95. Užsiskaitantieji prašome drauge siųsti ir pinigų. Užsakymą gavus knyga tuoj išsiunčiama.

• Antrojo kultūros kongreso rengimo komitetas sausio 14 d. posėdžiavo Jaunimo Centre, Chicagoje. Į komitetą įsijungė J. Mulokas — architektūros sekcijos ir B. Keturakis — fizinio lavinimo sekcijos vadovai. Posėdyje svarstyti įvairūs smulkesni kongreso rengimo klausimai ir aiškinti sąlygos, kad kongresas geriau pavyktų.

Kaip žinia, Antrasis kultūros kongresas įvyks šiais metais Chicagoje, rugsėjo 1-3 d., darbo dienos savaitgalyje.

• Ieškomas Tadeušas Žygėlis-Plapėnas, į JAV atvykęs prieš Pirmąjį pasaulinį karą, gyvenęs Baltimorėje, nuo 1935 m. turėjęs savo namą ir krautuvę. Ieško

brolis iš Lietuvos. Žinantieji praneškit A. Krinickui — 5854 Maspeth Ave., Maspeth 78, N. Y.

• Antano Škėmos Raštų Išleidimo Fondui prisiūsta Chicagoje surengto žuvusiųjų minėjimo pajamos \$160.00. Minėjimas atsilankė virš 300 žmonių įvertinančių žuvusiųjų įnašus lietuvių literatūrai, teatrui, politiniam ir jaunimo gyvenimui. Antano Škėmos kūrybos vertę suprantą skaitytėjai prašomi savo įnašus siųsti: Dr. Jonas Valaitis, 5204 Ellington, Western Springs, Ill.

• P. Linkus, iš Edwardsburo, mokėdamas už Dirvą atsiuntė \$5.00 auką.

SIŪLOMA PERSKAITYTI SIAS KNYGAS

Norintieji pagrindiniai susipažinti su komunizmo teorija ir praktika, turėtų perskaityti dvi knygas: "You Can Trust the Communists" by Dr. Fred C. Schwarz. Spaustuvė: Prentice-Hall, Inc. of Englewood Cliffs, N. J. ir "The Naked Communist", by W. Cleon Skousen. Spaustuvė: Euisiger Publishing Co., Salt Lake City, Utah.

Abu autoriai — dr. Schwarz ir Skousen yra buvę pagrindiniai kalbėtojai daugelyje antikomunistinių demonstracijų. Jie ypatingai išgarsėjo savo kalbomis t. e. vizijos programoje "Hollywoods Answer to Communism".

• Zigmąs Žiupsnys, gyv. 5926 So. Artesian St., Chicagoje, išrinktas naujuoju Vid. Vakarų sporto apygardos vadovu. Jam yra pavesta sudaryti apygardos komitetą. Z. Žiupsnys yra dabartinis LSK Neris pirmininkas.

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

Kolegai

DR. J. SKRINSKAI

ir visiems artimiesiems, mielam Tėvui mirus, gilią užuojautą reiškia

Baltrukėnai ir Adomavičiai

Brangiam tėveliui staiga mirus,

DR. JUOZUI SKRINSKAI

ii jo šeimai reiškia gilią užuojautą

Marija ir Kazys Ambrozaičiai

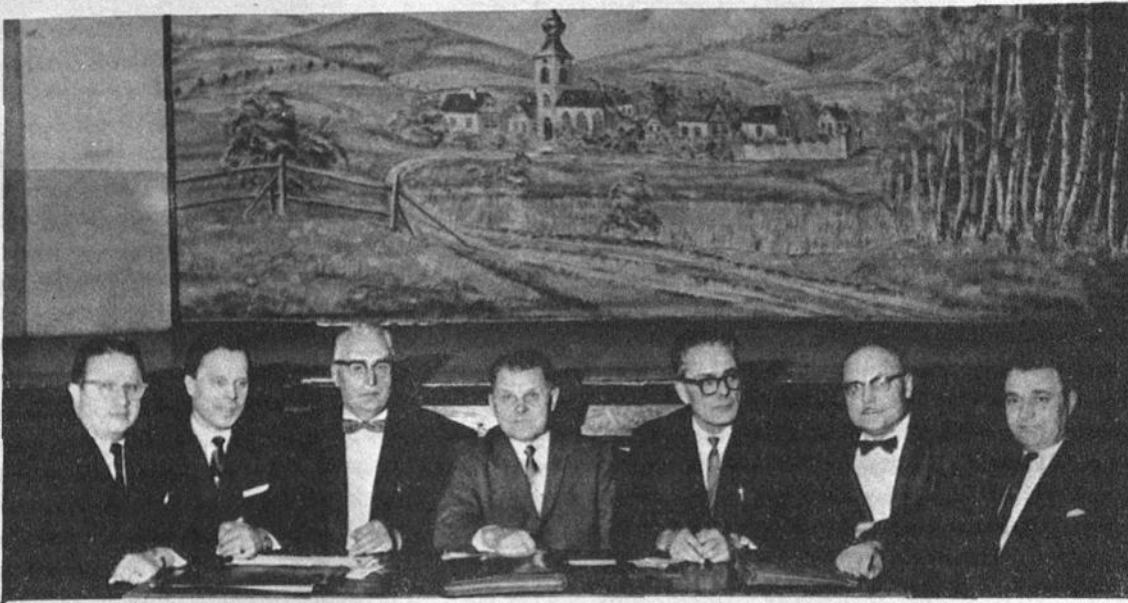
Mielam kolegai Dr. JUOZUI SKRINSKAI ir

šeimai, mirus tėveliui

JURGIUI SKRINSKAI,

gilią užuojautą reiškia

N. ir M. Miškiniai

Dariaus ir Girėno klubo Detroito valdyba, kurios pastangomis buvo sudarytos sąlygos įsigyti Lietuvos Namus Detroito. Iš kairės: adv. N. Podgorski, Valiukėnas, St. Varekojis, pirm. J. Atkočaitis, A. Petrauskas, P. Rukštelė ir B. Taparauskas. Nuotrauką trūksta V. Permino.

J. Gaižučio nuotrauka

DEMONSTRACIJA, KOKIOS JAU SENIAI REIKĖJO

Kovo 7 d., trečiadienį, 8 val. vakare, Madison Square Garden, 49-50 Sts. ir 8 Ave. New Yorke įvyks didžiulė

E. CHICAGO

Tartasi veiklos pagyvinimu

Tautinės Sąjungos East Chicago skyriaus valdybos pasitarime, įvykusiam sausio 20 d. p.p. E. ir K. Pocių rezidencijoje — 3908 Fir St., Harbor, Indiana, buvo apsvaistyti skyriaus veiklos bėgantieji reikalai ir Lietuvos Nepriklausomybės Fondo bendraraštis, liečiąs lėšų telkimą fondui.

Skyriaus valdyba, įvertindama Lietuvos Nepriklausomybės Talkos siekiamus tikslus, East Chicago apylinkėje, narių ir prijauniančiųjų tarpe, praves aukų vajų, o iš skyriaus kasos turimu išteklių Fondui paskirta 50 dol.

Lietuvos Nepriklausomybės Fondui aukas rinkti East Chicago apylinkėje pavesta kasininkui R. Nemickui, 8349 Delaware St., Highland, Indiana. Telef. TE 8-3083.

Metinis susirinkimas

BALFo 95 skyriaus metinis narių susirinkimas įvyko sausio 20 d., 5 val. vakare šv. Pranciškaus lietuvių parapijos patalpose Harbor, Indiana.

Susirinkimui pirmininkavo Jonas Pečiulis, sekretoriavo kun. dr. Petras Celiešius.

Skyriaus vienerių metų veiklos pranešimą padarė Jonas Pečiulis, kuris pranešė, kad skyriaus valdyba savo metų veiklos bėgyje yra surengusi du rengimus, pravedusi vieną rūbų vajų.

Skyrius iš parengimų turėjo pajamų 1224.70 dol. ir išlaidų 493.40 dol. Pasiūsta BALFo centrui 650 dol. ir 475 svarai dėvėtų rūbų.

Revizijos komisijos patikrinimo akta perskaitė Algis Markevičius, kuriame buvo konstatuojama, kad skyriaus kasos knyga vedama tvarkingai, visi įrašai pateisinomi sąskaitomis.

Susirinkimui patiekto veiklos ir piniginių atskaitomybės apyskaitos buvo priimtos be pataisų.

Taip pat buvo perrinkta skyriaus valdyba ir revizijos komisija. Skyriaus valdybon išrinkti: pirmininkas Jonas Pečiulis, sekretorius kun. dr. Petras Celiešius, kasininkas Stepas Karvelis ir valdybos nariu Jonas Steikūnas.

Revizijos komisijon: Antanas Rimkus ir Algis Markevičius. Skyriaus valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems tiems, kurie prisidėjo aukomis ar darbais sušelpę patekusius į vargą lietuvių. Pakenė

antikomunistinė demonstracija, kurios tema yra: Pasaulio išlaisvinimas nuo komunizmo. Šią demonstraciją rengia sparčiai auganti kolegijos studentų organizacija "Young Americans for Freedom".

Programos metu bus įteikti atžymėjimai už nuopelnus kovoje prieš komunizmą dvylikai asmenų, jų tarpe sen. Dodd, buvusiam JAV Prezidentui Herbert Hoover, gen Walker, artistui John Wayne. Visi šie asmenys dalyvaus šioje demonstracijoje. Ypatin g a s atžymėjimas bus įteiktas Moise Tshombe, Katangos prezidentui, kuris tuo metu lankysis JAV-se ir taip pat dalyvaus šioje demonstracijoje.

Pagrindines kalbas pasakys senatoriai Barry Goldwater ir John Tower.

Rengėjai tikisi apie 20,000 dalyvių. Lietuvių būtinai pareiškia šiam rengime dalyvauti, ir tuo paremti amerikiečius, kurie kovoja už visų pavergtų kraštų, o tuo pačiu ir už mūsų tėvynės išlaisvinimą iš komunizmo vergijos.

Bilietus iš anksto galima užsakyti rašant ir prisijunčiant čekį: Yong Americans for Freedom Rally Committee, Suite 909, 79 Madison Ave., New York 16, N. Y. Tel. MU 5-0190. Bilietų kainos 1, 2, 3, 4, ir 5 dol.

CHICAGO

Pavėluotas pranešimas

Pranešame, kad Antanas Petrauskas, gyv. Echo Lake Rd. R. F. D. Watertown, Conn. Kalėdų švenčių proga, vietoj sveikinimų savo pažįstamiems ir draugams, LB Kultūros Fondui buvo paaukojęs \$10.00. Pinigai buvo užpajamuoti, bet per neapsižiūrėjimą buv. Kultūros Fondo valdybos nepaskelbti.

P. A. Petrauskas savo piniginėmis aukomis keletą kartų yra parėmęs Kultūros Fondą, už ką Lietuvių Bendruomenė jam yra dėkinga. K. Januška

Lietuvių Bendruomenėje gyva veikla

Sausio 21 d. (sekmadienį), Chicagoje įvyko kai kurių Lietuvių Bendruomenės apylinkių visuotiniai susirinkimai, būtent: Marquette Parko, Bridgeporto, Brighton Parko, Cicero, East Chicago ir kitose apylinkėse.

Pagal gautas žinias, susirinkimai buvo gausūs. Susirinkimuose buvo renkamos naujos arba perrenkamos apylinkių valdybos ir revizijos komisijos. Taip pat buvo renkami ir atstovai į LB Chicago Apygardos atstovų suvažiavimą.

Ypatinai buvo kreipiamas didelis dėmesys renkant atstovus į Apygardos suvažiavimą.

LB Chicago Apygardos atstovų suvažiavimas įvyks, 1962 m. sausio mėn. 28 d. (sekmadienį), Balio Pakšto salėje — 2800 So. California Ave.

Atstovų registracija prasidės 10:30 val., o 11 val. įvyks suvažiavimo atidarymas ir pagal darbotvarkę tęsiamas darbas.

Atstovai prašomi nesivėluoti ir į suvažiavimą atvykti dar prieš 11 valandą.

NEWARK

Newarko Vyčių 29-tą kuopa rengia 44 metų Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą, sekmadienį, vasario 18 dieną, švento Jurgio Draugijos salėje — 180 New York Ave., Newark, N. J. Pradžia 3:30 val. po pietų. Prieš tai įvyks pamaldos šventos Trejybės Bažnyčioje 10:30 val. ryto už žuvusių dėl Lietuvos laisvės.

Minėjime kalbės prelatas I. Kelmelis, kun. Petras Totoraitis, žurnaliste Emilija Čekienė, miesto meras Leo P. Carlin, prokuroras Charles F. Paulis, atstovas Philip E. Gordon ir kiti.

Aušros Vartų mokyklos vaikučiai pasirodys su savo programa.

Meninė programos dalį išpildys Rūtos ansamblis ir solistas Lindas Stukas. Akomponuos Algirdas Kacanauskas.

Visi Newarko ir apylinkės lietuvių kviečiami dalyvauti. Jieva Trečiokienė

ELEMENTORIUS "E"

Išmokys vaikus lengviausiai skaityti

Elementorių paruošė žinomas pedagogas Ignas Malėnas pačiu naujausiu metodu. Išmokyti skaityti reikia tik pusės laiko, negu kitais metodais. Tik duok elementorių, ir paskaityk pirmąjį skiemenį. Toliau vaikai patys skaitys.

Vaikus galima pradėti mokyti skaityti jau 4 metų, kai tik susidomi skaitymu.

Elementorius ruoštas 25 metus. Gausiai iliustruotas dail. V. Simankevičiaus spalvotais piešiniais. Yra 112 psl. Išleido Ateitis Brooklyn, N. R. Spaudė saleziečių spaustuvė Italijoje. Kaina 2.50 dol. Gaunama adresu: Ateitis, 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y., ir pas platintojus. Įsigykite tuojau. Savo vaikučiams padarysite didelį džiaugsmą. (Pr.)

"LINELĮ RAUNU NE VIENA"

graži daina dar gražiau skamba grojant geru vokišku aparatu. Saba, Telefunken, Blaupunkt, Phillips, Mende, Keliasdešimt modelių. Gradinsko TV, radijų ir patefonų krautuvė, 2512 W. 47th Str., Chicago, Ill.; FR 6-1998.

CHICAGOS PARENGIMŲ KALENDORIUS

SAUSIO 27 D. Lietuvių Studentų Santaros studijų dienos: V. Gegevičiūtės ir L. Mockūno paskaitos -- Maištaujanti karta 1:00 val. p.p. Jaunimo Centre, Literatūros vakaras 7:30 val. vak. Vyčių salėje.

Sausio 27 D. Lietuvių Sporto Klubo Tauras sportininkų linksmavakis 7 val. vak., klubo užieigoje, 4250 So. Maplewood.

SAUSIO 27 D. Jūratės ir Kastyčio Operos Fondo balius Western Ballroom salėje.

SAUSIO 28 D. Lietuvių Studentų Santaros studijų dienos: S. Šimoliūno paskaita Vydūno filosofija 1 val. p.p. Jaunimo Centre.

SAUSIO 28 D. Lietuvių Tautinių Kapinių sklypų savininkų susirinkimas Lietuvių Auditorijoje.

SAUSIO 28 D. JAV Lietuvių Bendruomenės Chicago apygardos atstovų suvažiavimas B. Pakšto svetainėje.

SAUSIO 28 D. Lietuvių Istorijos Draugijos metinis susirinkimas.

SAUSIO 31 D. Lietuvos Dukterų Draugijos susirinkimas 7 val. vak. Jaunimo Centre.

VASARIO 3 D. Chicago jūrų skautijos tradicinis balius "Puota jūros dugne" Western Ballroom salėje.

VASARIO 3 D. Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos tradicinis balius Drake viešbutyje 7:30 val. vakare.

VASARIO 3 ir 4 D. Chicago Scenos Darbuotojų Sąjungos statoma pasaka "Dvylika brolių, juodvarniais lakstančių" Jaunimo Centre.

VASARIO 10 D. Lietuvos Nepriklausomybės Talkos ruošiamas Vasario 16 d. minėjimas B. Pakšto salėje 7:30 val. vakare.

VASARIO 10 D. Brighton Parko Moterų Klubo šokių vakaras Vengeliausko salėje.

VASARIO 11 D. Illinois ir Indijos Vyčių "Lietuvos prisiminimai" Sherman viešbutyje.

VASARIO 17 D. Clevelando Dramos Studijos statomos Balio Sruogos "Uošvės" vaidinimas Jaunimo Centre. Rengia LFK Litanica.

VASARIO 17 D. Varpininkų Filisterių Draugijos koncertas-balius B. Pakšto salėje.

VASARIO 18 D. Amerikos Lietuvių Tarybos rengiamas Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimas Marijos Aukšt. mokyklos salėje 2 va. p.p.

VASARIO 24 - 25 D. Vid. Vakarų sporto apygardos prieauglio klasių tinklinio ir stalo teniso pirmenybės.

VASARIO 25 D. JAV Lietuvių Bendruomenės Brighton Parko apylinkės ruošiamas Vasario 16 d. minėjimas parapijos salėje.

VASARIO 25 D. Šv. Kazimiero vienuolyno rėmėjų 50 m. suakties minėjimas Marijos gimnazijos salėje.

KOVO 3 d. Brighton Parko Moterų Draugijos Užgavėnių balius.

KOVO 3 - 4 D. Vid. Vakarų sporto apygardos vyrų tinklinio, moterų tinklinio ir krepšinio, moterų ir vyrų stalo teniso pirmenybės.

KOVO 4 D. Chicago skautų Kaziuko mugė Jaunimo Centre.

KOVO 6 D. Lietuvos Vyčių sen-draugių kuopos Užgavėnių blynų vakaras Vyčių salėje.

Kovo 10 d. Valterio Banaičio, atvykusio iš Vokietijos, pranešimas 7 val. vak. Jaunimo Centre. Rengia lietuviškų organizacijų komitetas.

KOVO 17 D. Laiškų Lietuviams metinė šventė Jaunimo Centre.

KOVO 25 D. Immigrant's Service League Lietuvių komiteto koncertas Jaunimo centre.

BALANDŽIO 1, 7, 16 D. 1962 m. G. Verdi operos "Aida" pastatymai Marijos gimnazijos salėje.

BALANDŽIO 28 - 29 d. XII-jų Šiaurės Amerikos lietuvių sportinių žaidynių krepšinio varžybos.